

Wiadomości KSN Solidarność

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Nr 9-10 (210-211) wrzesień – październik 2013 r.

SPIS TREŚCI

Zaczynamy nowy rok akademicki 2013/2014 – J. Sobieszcański. Działania KSN: 1) Program Prezydium Rady KSN z dn. 7.09.2013 r. 2) Program Rady KSN z dn. 21.09.2013 r. Dokumenty Rady KSN: - Stanowisko KSN ws. studenckich ankiet oceny nauczycieli akademickich. - Stanowisko ws. systemu dystrybucji środków państwowych w sferze badań przez NCN. - Stanowisko ws. przeprosin prof. Baumana przez minister B. Kudrycką. - Stanowisko ws. lektur szkolnych. Opinia o projekcie budżetu państwa na 2014 r. Uchwały wyborcze Rady KSN.	Nauka i innowacyjność polskiej gospodarki: - Komunikat trzeciego spotkania. - Wybrane problemy innowacyjności dużej skali – K. A. Siciński. - Niektóre aspekty rozwoju wybranych branż przemysłu, nowych produktów, technologii i usług, w oparciu o krajowe środki budżetowe przeznaczone na badania naukowe i fundusze strukturalne – K. A. Siciński. Korespondencja KSN z MNiSW ws. udostępnienie informacji publicznej. Z prac Komisji Interwencji KSN – Odpowiedzialność dyscyplinarna pracowników IB. IX Ogólnopolskie Uniwersyt. Forum Związkowe NSZZ „S”. Z kraju. Przedruki z „Tygodnika Solidarność”. Dni Protestu Związkowego (dokumentacja fotograficzna).
--	---

Zaczynamy nowy rok akademicki 2013/2014

Po wrześniu, bogatym w wydarzenia, tym razem bez oddechu, jak to najczęściej bywało, weszliśmy w inaugurację nowego roku akademickiego. Gęsta i nużąca atmosfera wokół szkolnictwa wyższego nie zaczęła się we wrześniu. Był to spadek po latach poprzednich. W wakacje mamy kolejny przykład: ani jedna zmiana zgłaszanych przez KSN, nie została uwzględniona w projekcie noweli ustawy o szkolnictwie wyższym! Ale trzeba

być sprawiedliwym. Nieco wcześniej mieliśmy korzystne wydarzenie. Po kilku suchych latach dostaliśmy podwyżkę wynagrodzeń dla pracowników szkolnictwa wyższego. Wygląda na to, że rząd chce się wywiązać z kolejnych etapów poprawy wynagrodzeń. W projekcie ustawy budżetowej na 2014 rok przewidziane są środki na drugi etap podwyżek płac. Wygląda też, że w kwocie przeznaczony na działalność uczelni w 2014 roku nastąpi wzrost nakładów uwzględniający tzw. skutki przechodzące. Dzięki temu powinien się nieco zmniejszyć niepokój rektorów, sygnalizowany przez nich w czasie negocjowania ze związkami zawodowymi zasad wprowadzenia podwyżek. To dobrze. Muszę jednak przypomnieć, że nam chodzi o to, by pieniądze na wynagrodzenia nie wynikały z gestu rządzących, lecz z systemu kształtowania środków finansowych na wynagrodzenia. (Stanowisko KSN w sprawie projektu budżetu państwa na rok 2014 zamieszczamy na str. 8.)

Powracam do okresu wakacyjnego. Informacje o projekcie noweli ustawy o szkolnictwie wyższym podawaliśmy wcześniej, nie będę więc teraz rozwijał tego tematu. Pewnie powrócimy do niego, jak rozpocznie się debata w Sejmie. Przypomnijmy inne fakty i wydarzenia.

Nastąpiła korekta budżetu państwa na 2013 rok. Rząd musiał ciąć wydatki. Wcześniej wskazywano, że budżet jest nierealny. Nie było więc zaskoczenia. Nie było wyjścia. Trzeba było ciąć. Niepokoi usuwanie progów ostrożnościowych. Gros ciężaru cięć spadło na kilka resortów, w tym na naukę i szkolnictwo wyższe. Co prawda, nie w tak wielkim stopniu jak na resort obrony, no ale jest to niewielka pociecha.

W dniach 11–14 września 2013 roku w Warszawie mieliśmy Dni Ogólnopolskiego Protestu związków zawodowych. W dniu 14 września z pl. Trzech Krzyży ruszyła wielka, ponad stutysięczna demonstracja. Powinna wpłynąć na refleksje rządzących, ale czy tak będzie? W tej demonstracji licznie uczestniczyli związkowcy z uczelni i instytutów badawczych. Szli w grupie z transparentem KSN, a także ze swymi regionami. W dniach 11 i 12 odbywały się demonstracje branżowe. Składano szczegółowe postulaty. Do delegacji związkowych nie wyszedł żaden wysoki urzędnik ministerstw. Do kolegów z oświaty też nikt nie wyszedł. Postulaty oświaty przyklejono na murze, obok drzwi wejściowych do Ministerstwa Edukacji Narodowej. KSN w tych dniach nie piketował Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i nie wysłał delegacji z postulatami. Trochę szkoda, że nie wykorzystano tej okazji do ponownego zgłoszenia naszych postulatów. Przewinięła się propozycja, by postulaty zgłoszone w czasie dni protestu stały się tematem szczegółowych negocjacji rządu i związków zawodowych. Gdyby tak się stało, to powinniśmy spowodować rozszerzenie tych rozmów na cały zbiór postulatów zgłaszanych przez „Solidarność”.

Z prokuratury, zwykle bardzo hermetycznej w sprawach katastrofy smoleńskiej, tym razem nastąpił przeciek. „Gazeta Wyborcza” publikuje fragmenty przesłuchań naukowców, ekspertów Zespołu Parlamentarnego. Z publikacji wynika sugestia, że nie są to żadni eksperci. Potem prokuratura udostępnia pełny tekst przesłuchań. Oto fragment: „Na zadane pytanie, jakie jest świadka doświadczenie badawcze w obszarze badania katastrof lotniczych oraz w obszarze materiałów wybuchowych i skutków ich użycia, zeznaje. Nie brałem nigdy udziału w pracach badawczych związanych z katastrofami lotniczymi, natomiast prowadziłem badania laboratoryjne podstaw mechaniki prętów cienkościennych i wytrzymałości materiałowej i w tym obszarze czuję się bardzo dobrze. Już od kilkuletniego chłopca interesowałem się bardzo lotnictwem, modelarstwem lotniczym, nawet zdarzało się, że na święto lotnictwa siedziałem w samolocie bojowym w Białej Podlaskiej, w pobliżu gdzie się urodziłem. Oprócz tego wykonałem kilkaset godzin lotów odrzutowcami pasażerskimi, jako pasażer, przyglądając się temu, jak pracują skrzydła i silniki samolotów w czasie lotu, również z obrazu kamer, jeżeli samolot był w taki system wyposażony, w związku z tym czuję się dość kompetentny w tym zakresie”. Takie fragmenty przesłuchań zostają wykorzystane do szerokiej kampanii zdyskredytowania naukowców prowadzących badania przyczyn katastrofy smoleńskiej. Z licznych audycji w wielu stacjach telewizyjnych dowiadujemy się, że te badania to nieodpowiedzialne oszukaństwo. Raz jest to ton zasadniczy, innym razem ironia lub kpiny. Zdumiewa głębia przekonania osób, wyglądających na bystrych, którzy twierdzą, że okazało się, iż mamy do czynienia z nieodpowiedzialnymi działaniami naukowców. Czy ludzie uwierzą gadającym głowom, że samolot nie podlega prawom fizyki, bo taki wniosek wynika z ataku na naukowców? Do tego chóru dołączają niektórzy politycy, w tym minister nauki i szkolnictwa wyższego. Nawet rektorzy dwóch uczelni, w których akurat pracują przesłuchiwanymi naukowcy, dystansują się od ich badań. Jednak nie całe środowisko akademickie uległo tej poprawności politycznej. Wielu naukowców z wielu miast akademickich podpisało się pod listem protestującym przeciwko nagonce na naukowców Zespołu Parlamentarnego.

Być może są ludzie, dla których jest obojętne, co było przyczyną katastrofy. Być może dla nich wystarczające jest stwierdzenie: „jak rąbnął, to się rozbił”. Dla większości, jak przypuszczam, bardzo licznej, jest ważne dążenie do rozwiania wielu wątpliwości. No i jest jeszcze trzecia, nie wiem, jak liczna, ale aktywna grupa, której przeszkadza, że są tacy, którzy chcą gruntownie wyjaśnić przyczyny katastrofy.

Gubi się głos rozsądku, że wspólna praca ekspertów od katastrof lotniczych i ekspertów od różnych dziedzin nauki pozwoliłaby na weryfikację wniosków i hipotez formułowanych przez oba zespoły.

Tak, okres lata był nasycony różnymi mniej lub bardziej istotnymi zdarzeniami. Wiemy już, na przykład, że zakończył się kryzys, którego nie było. No i tak dotarliśmy do pierwszego października. Uroczyste inauguracje zaczynają nowy rok akademicki.

Przed uczelniami coraz wyraźniej rysują się nowe problemy. Już w tym roku podobno wiele uczelni zamknie swe finanse na minusie. Niż demograficzny, który, jak się szacuje, będzie trwał około 10 lat, oznacza mniejsze wpływy pieniędzy do uczelni. Oczywiście, najbardziej uderzy to w uczelnie niepubliczne, ale uczelnie publiczne także odczują znaczące uszczuplenie środków. Wiele uczelni w poprzednich latach, wykorzystując między innymi środki unijne, wzbogaciło się o różnorakie inwestycje. Miejmy nadzieję, że wszystkie będą w pełni wykorzystywane, no ale teraz trzeba będzie je utrzymywać.

Ostatnio czytałem, że niż demograficzny jest okazją do podniesienia jakości kształcenia, do zwiększenia dostępności nauczycieli akademickich dla studentów. Tak, taki pogląd w KSN formułowaliśmy już parę lat temu. Zmniejszające się przychody uczelni mogą to utrudnić. Jednak powinniśmy dążyć do poprawy jakości kształcenia. Zasadnicze znaczenie będzie miał poziom finansowania zadań szkolnictwa wyższego z budżetu państwa. Wiele też będzie zależało od samych uczelni, od ich właściwego gospodarowania, od celów, które zostaną uznane za nadrzędne.

Bardzo potrzebne jest poszerzenie współdziałania z gospodarką. Chodzi o to, że to współdziałanie nie powinno ograniczać się tylko do ambitnych zadań i do zdobywania grantów. Niech granty będą gwarantem rozwoju nauki. Przez poszerzenie współdziałania rozumiem włączenie się nauki także w rozwiązywanie problemów różnych podmiotów gospodarki, podmiotów dużych, średnich i małych. To powinno stać się codzienną praktyką uczelni. Chcę przypomnieć, że KSN przez wiele lat zabiegał w wielu ministerstwach o stworzenie przyjaznych warunków do takiego codziennego współdziałania nauki i gospodarki.

Będzie trwała dyskusja, w jaką wiedzę, w jakie kompetencje i umiejętności powinni być wyposażeni absolwenci uczelni. Spotykamy głosy, że uczelnie nie przygotowują dobrze do potrzeb rynku, że powinno się przewidywać, jakie będą potrzeby rynku w przyszłości. Przy obecnym przyspieszeniu w rozwoju nauki i techniki i wdrażaniu rezultatów do codziennego życia, przy zmieniających się relacjach społecznych tylko bardzo orientacyjnie możemy określić prawdopodobne kierunki przemian. Z tego także powodu trudno kształcić tak, aby sylwetka absolwenta była doskonale dopasowana do sytuacji „na dzisiaj”. Wydaje się, że w tej kwestii nie powinno się przyjmować krańcowych poglądów. Oczywiście zrozumiałe jest nieco inne podejście do kształtowania sylwetki absolwenta w uczelniach akademickich i zawodowych.

Co pewien czas słyszymy, lub czytamy, że trzeba podjąć działania, by poprawić pozycje polskich uczelni w rankingach światowych. Jak wiemy, ocena uczelni w tych rankingach zależy nie tylko od starań i osiągnięć dydaktycznych i naukowych uczelni. W szczególności mają na to wpływ uwarunkowania historyczne, w tym przez dziesiątki lat nieskrepowany dostęp na Zachodzie do światowej nauki i gospodarki, no i zupełnie inny poziom finansowania. Oczywiście dobrze będzie, jeśli poprawimy naszą pozycję w rankingach, lecz nie to powinno być pierwszym celem. Właśnie, potrzebne nam jest sformułowanie prawdziwych celów, związanych z kształceniem, nauką i z powiązaniem z gospodarką. Pomyślna realizacja tych celów powinna z czasem przynieść, niejako przy okazji, poprawę naszych notowań na światowej giełdzie.

Na razie nie widać szans na rozwinięcie rzeczowego dialogu KSN z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Znacznie lepiej jest w wielu uczelniach. Zadaniem związku zawodowego jest dbanie o to, by pracownicy mieli poczucie satysfakcji, że uczestniczą w realizacji wspólnych celów. Prawdę mówiąc powinno być to zadaniem ministra i władz uczelni, a związki zawodowe powinny w tym pomagać lub ewentualnie o tym przypominać. Pogłębianie podziałów środowiska akademickiego, rozwój biurokratycznego zarządzania, nadmiernie sformalizowanie oceny nauczycieli akademickich, mogą prowadzić do „wyścigu szczurów”. To na pewno utrudniałoby rozwój pracy zespołowej, tak ważny we współczesnej nauce. Zniechęcałoby też do podejmowania ambitnych zadań.

Ten rok akademicki zbiega się z końcem aktualnej i początkiem nowej kadencji władz naszego związku „Solidarność”, także naszej Krajowej Sekcji Nauki. Najpierw zaczniemy wybierać przedstawicieli w kołach, a następnie w organizacjach zakładowych. Okres sprawozdawczo wyborczy w KSN zakończy się Walnym Zebraniem Delegatów, które zostało zaplanowane na maj przyszłego roku. Pierwsze uchwały wyborcze KSN zamieszczamy na str. 10.

Janusz Sobieszkański

DZIAŁANIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „S”

Program Prezydium Rady KSN NSZZ „S”

z dn. 07.09.2013 r. w Warszawie

1. Omówienie stanu przygotowań KSN do udziału w demonstracji 14.09.2013 r.
2. Przedstawienie stanu przygotowań do akcji protestacyjnej związanej z nowelizacją ustawy P.s.w.
3. Informacja o sytuacji finansowej KSN.
4. Omówienie poselskiego projektu zmian ustawy o związkach zawodowych, ograniczających prawa ZZ. Potencjalne działania ZZ: pytajmy o to, jakie są koszty utrzymania Konferencji Pracodawców Lewiatan, CBC, KRASP-u itp.
5. Sprawozdanie z przygotowania obrad Rady KSN w Olsztynie (kolega Sobotko).
6. Wstępne projekty stanowisk KSN w sprawach NCN, NCBiR oraz oceny nauczycieli akademickich przez studentów.
7. Omówienie kalendarza wyborczego NSZZ „Solidarność”.
8. Sprawa nowego pomieszczenia dla Biura KSN NSZZ „Solidarność”.
9. Sprawy lokalne.
10. Wolne wnioski.

Program Rady KSN NSZZ „S”

Warszawa/Olsztyn, z dn.21.09.2013 r.

1. Uchwalenie budżetu KSN na rok 2013. Informacja o sytuacji finansowej KSN.
2. Przedstawienie stanu przygotowań do akcji protestacyjnej w związku z nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.
3. Omówienie poselskiego projektu zmian ustawy o związkach zawodowych; przyjęcie stosownego stanowiska KSN.
4. Stanowisko KSN w sprawie usunięcia niedociągnięć w działalności NCN i NCBiR.
5. Stanowisko KSN w sprawie oceny nauczycieli akademickich przez studentów.
6. Przyjęcie kalendarza wyborczego KSN NSZZ „Solidarność”:
 - a) wybór Komisji Wyborczej; kandydaci: Krystyna Andrzejewska, Marek Gutowski, Barbara Jakubowska, Tadeusz Kolenda, Bogusław Misterkiewicz, Marek Sawicki, Kazimierz A. Siciński;
 - b) przyjęcie terminu WZD: 16–18 maja 2014 r.;
 - c) uchwalenie klucza wyborczego.
7. Stanowisko KSN w sprawie odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Śocjalnych.
8. Stanowisko KSN w kwestii usunięcia ważnych lektur (Mickiewicz, Sienkiewicz) z programów szkolnych.
9. Sprawa przeproszenia prof. Baumana przez minister Barbarę Kudrycką.
10. Sprawa nowego pomieszczenia dla Biura KSN NSZZ „Solidarność”.
11. Sprawy lokalne.
12. Wolne wnioski.

DOKUMENTY RADY KSN

**KRAJOWA SEKCJA NAUKI
NSZZ**

SOLIDARNOŚĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221
00-631 WARSZAWA
☎/☎ (+48 22) 825 73 63
☎ (+48 22) 234 98 78
e-mail: kns@interia.pl
<http://www.solidarnosc.org.pl/~kns>

L.p.

Warszawa/Olsztyn, dn.21.09.2013 r.

Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w sprawie studenckich ankiet oceny nauczyciela akademickiego

Rada KSN wyraża zaniepokojenie pojawiającymi się ostatnio propozycjami zmian w Prawie o szkolnictwie wyższym, dotyczącymi studenckich ankiet oceny nauczycieli akademickich. Proponowane zmiany zmierzają do tego, aby wyniki ankiet decydowały o ocenie działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich, dokonywanej w ramach tzw. ocen okresowych.

Rada KSN wyraża stanowczy sprzeciw wobec tych propozycji. Ankiety są anonimowe, co umożliwia nadużycia, a ich wyniki nie są reprezentatywne ze względu na stosunkowo mały procent słuchaczy danego kursu uczestniczących w badaniu. Przy tym wszystkim, w niektórych uczelniach ankiety wypełniane są drogą elektroniczną, co nie daje pewności, czy wypełniają je studenci – słuchacze ankietowanych zajęć. Wyniki ankiety

powinny być skutecznym narzędziem samooceny nauczyciela akademickiego oraz doskonalenia efektów kształcenia. Nie mogą być natomiast głównym czynnikiem oceny działalności dydaktycznej kadry akademickiej.

Pytania ankietowe powinny być ustalane autonomicznie przez uczelnie i zatwierdzone przez ich senaty.

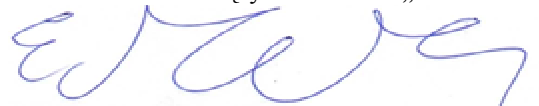
Przeciwstawiamy się propozycjom odgórnego ustalania treści ankiet drogą rozporządzenia ministerialnego. Narusza to zasadę autonomii uczelni.

Sprzeciwiamy się postulatowi pojawiającym się w środowisku studentów zapewnienia możliwości wglądu przez studentów do wszystkich wyników ankiet. Takiemu żądaniu, naruszającemu ustawę o ochronie danych osobowych, KSN NSZZ „Solidarność” będzie się zdecydowanie przeciwstawiać.

Po zapoznaniu się z treścią pytań ankietowych, zatwierdzonych przez senaty niektórych uczelni oraz trybem ankietyzacji postulujemy, co następuje:

1. Pytania ankietowe powinny być opracowywane po zasięgnięciu opinii socjologów, psychologów, pedagogów i statystyków. Powinny uwzględniać zróżnicowanie przedmiotów (m. in. specyfikę przedmiotów podstawowych na pierwszych semestrach, przedmiotów specjalistycznych, przedmiotów obieralnych).
2. Ankiety nie powinny zawierać pytań dotyczących ocen subiektywnych, np. cyt.: *Czy uczestnictwo w zajęciach sprawia przyjemność?*
3. Ankiety, szczególnie dotyczące przedmiotów podstawowych na pierwszych semestrach studiów I stopnia, nie powinny zawierać pytań o ocenę merytorycznego przygotowania nauczyciela akademickiego, np. cyt.: *Czy prowadzący posiada wiedzę i umiejętności merytoryczne do prowadzenia zajęć?*
4. W ankiecie obligatoryjnie powinno być pytanie, w jakim procencie ankietowanych zajęć respondent ankiety uczestniczył.
5. Ankiety powinny być wypełniane pisemnie, np. na ostatnich zajęciach z danego przedmiotu. Nie powinny być wypełniane drogą internetową. Jest to postulat zbieżny z obawami studentów o anonimowość ankiet wypełnianych elektronicznie.
6. Postulujemy wprowadzenie ankiet obowiązkowych (obligatoryjnych), co podniosłoby ich reprezentatywność.
7. Pełną informację i wgląd do wyników ankiety powinien mieć ankietowany nauczyciel akademicki i jego przełożeni (dziekan, kierownik katedry). Inne osoby nie powinny mieć wglądu do wyników poszczególnych ankiet. Jedynie zbiorcze wyniki ankiet (bez podawania personaliów) mogą być przedstawiane zainteresowanym, tj. radom wydziałów i samorządom studenckim. Jest to zresztą dobra praktyka wielu uczelni.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

**KRAJOWA SEKCJA NAUKI
NSZZ**

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221
00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: kns@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~kns>

L.p.

Warszawa/Olsztyn, dn.21.09.2013 r.

**Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w sprawie doskonalenia systemu dystrybucji środków państwowych
w sferze badań podstawowych przez NCN**

W świetle zebranych dotychczasowych doświadczeń – w opinii badaczy, którzy w przeszłości realizowali granty finansowane przez KBN – obecny sposób zarządzania środkami na badania naukowe budzi poważne wątpliwości. Wskaźnik sukcesu 6–20% spośród ogólnej liczby składanych wniosków grantowych, przy corocznym spadku budżetu Narodowego Centrum Nauki (NCN), świadczy o tendencji niezwykle szkodliwej dla nauki w Polsce. Zapowiadane usprawnienie zasad oceny projektów nie nastąpiło – część środowiska naukowego uważa, że niewiele usprawniono, a wiele zepsuto.

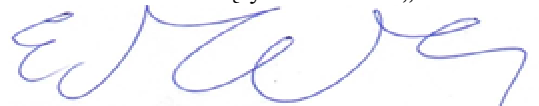
Podczas prezentacji głównych problemów w finansowaniu nauki, szczególnie badań podstawowych, na posiedzeniu Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w dniu 21.04.2012 r. – pan profesor Andrzej Jajszczyk, dyrektor Narodowego Centrum Nauki – podkreślił otwartość NCN na propozycje kierowane w imieniu środowiska akademickiego do NCN – mające na celu udoskonalenie funkcjonowania systemu dystrybucji środków państwowych.

W trosce o rozwój nauki w naszym kraju i z wiarą w szlachetne intencje kierownictwa NCN pozwalamy sobie przedstawić następujące uwagi i sugestie:

1. Założenia dotyczące przyznawania grantów z puli NCN są realizowane w miarę konsekwentnie, ale środowiska nauk technicznych są zaniepokojone małą liczbą grantów przyznawanych pracownikom uczelni technicznych. Można odnieść wrażenie, że ta grupa naukowców nie ma większych szans na otrzymanie grantów z tej puli.
2. Eliminacja projektów badawczych na wczesnym etapie oceny wg kryterium badań podstawowych często uzasadniana jest skierowaniem projektu do niewłaściwej sekcji – może to prowadzić do zaniku badań interdyscyplinarnych. Czy taki powód uzasadnia odrzucenie wniosku?
3. Postulujemy o sprawdzenie, w ilu grantach uczestniczy ta sama osoba. Istnieje potrzeba ograniczenia liczby grantów, które można równocześnie realizować. Liczba takich grantów powinna być znana. W szczególności powinna być w NCN udostępniona lista grantów przyznawanych bezpośrednio przez poszczególnych Ministrów (MNiSW, Ministerstwo Zdrowia, etc.) oraz informacje o grantach przyznawanych z innych funduszy (FNP, etc.), zwłaszcza jeśli chodzi o granty z tego samego obszaru problemowego. Ważne też jest uwzględnienie, do ilu paneli trafia ten sam grant z danej grupy badawczej (gdzie zmienia się przykładowo tylko kierownik, a tematyka grantu jest ta sama lub pokrewna).
4. W ocenie wniosku powinna znaleźć się informacja o liczbie i wynikach realizowanych wcześniej grantów, przy czym należy stworzyć możliwość weryfikacji tych danych.
5. Postulujemy ograniczenie wysyłania do ekspertów zagranicznych wniosków o wyraźnie innowacyjnym charakterze i o dużym potencjale patentowym. Wiara w uczciwość zagranicznych naukowców ma niewątpliwie szlachetne podłoże, ale w sferze pomysłów (zwłaszcza przed ich opatentowaniem) często uczciwość przegrywa z pokusą bycia „pierwszym”, zwłaszcza jeśli dysponuje się środkami finansowymi pozwalającymi na szybką realizację ocenianego pomysłu.
6. Kryterium indeksu H, oraz liczby cytowań powinno się stosować – i to ostrożnie, biorąc pod uwagę specyfikę dyscypliny i dokonując stosownej normalizacji w przypadku prac wieloautorskich – do doświadczonych badaczy. Projekty opracowane przez młodych naukowców powinny być szczególnie starannie oceniane.
7. Zbyt częsta rotacja ekspertów nie pozwala na stabilizację przyjmowanych zasad oceny, co oznacza możliwość przypadkowego wyboru wniosków.

Zwracamy się z propozycją organizacji spotkania kierownictwa NCN oraz przedstawicieli Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, na którym KSN przedstawi szczegółowe propozycje w zakresie udoskonalenia systemu konkursowego NCN.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

**KRAJOWA SEKCJA NAUKI
NSZZ**

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221
00-631 WARSZAWA
☎/☎ (+48 22) 825 73 63
☎ (+48 22) 234 98 78
e-mail: kns@interia.pl
<http://www.solidarnosc.org.pl/~kns>

L.p.

Warszawa/Olsztyn, dn. 21.09.2013 r.

**Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w sprawie przepraszenia profesora Baumana przez minister Barbarę Kudrycką**

KSN NSZZ „Solidarność” nie będzie odnosić się do faktu zapraszania kontrowersyjnego profesora do wygłaszania wykładów na polskich uczelniach. Być może formuła wolności akademickiej powinna być wystarczająco pojemna, aby umożliwić udział w debacie akademickiej nawet byłemu enkawudziście i wieloletniemu politrukowi w Korpusie Bezpieczeństwa Wewnętrznego – formacji wojskowej zwalczającej polskich patriotów po II wojnie światowej.

Pragniemy wszakże wyrazić zrozumienie dla protestów przeciw jego obecności w murach wrocławskich uczelni. David Irving, wybitny choć niewątpliwie kontrowersyjny brytyjski historyk, wielokrotnie doświadczał ostracyzmu i czynnego bojkotu, które często uniemożliwiały przeprowadzenie jego wykładów. A przecież Irving nie służył w SS ani w innych zbrodniczych niemieckich formacjach, a jego kontrowersyjność ma charakter akademicki. Przypadek Irvinga wskazuje, że w cywilizacji zachodniej tolerowane są nawet pozawerbalne protesty przeciw autorom tez akademickich uważanych za uwłaczające zdrowemu rozsądkowi. Naszym zdaniem protesty

młodzieży wrocławskiej podczas wykładu profesora Baumana w Uniwersytecie Wrocławskim mieszczą się w ramach europejskiej praktyki.

Nasz głęboki sprzeciw wzbudza natomiast następująca wypowiedź minister Barbary Kudryckiej: *W imieniu całego środowiska akademickiego wyrażam głębokie ubolewanie z powodu zajęć, jakie miały miejsce na Uniwersytecie Wrocławskim. Jest mi tym bardziej przykro, że dotknęło to właśnie Pana Profesora, jednego z najbardziej cenionych współczesnych uczonych, którego wkład w rozwój myśli socjologicznej jest nieoceniony i którego nazwisko stanowi markę na całym świecie.*

Uważamy, że Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego profesor Barbara Kudrycka powinna poczuwać się do solidarności przede wszystkim z przedwojennym ministrem wyznań religijnych i oświecenia publicznego Kazimierzem Świtalskim – do jego kompetencji należał nadzór nad szkolnictwem wyższym – więzionym w PRL w latach 1948–1955. Zwracamy uwagę, że oficer KBW Zygmunt Bauman był właśnie w tamtym czasie funkcjonariuszem ówczesnego zbrodniczego reżimu, dobrze ocenianym przez swoich przełożonych.

Co więcej, KSN NSZZ „Solidarność” zawsze będzie bronić poglądu, że minister rządu Rzeczypospolitej Polskiej nie może przeproszać obywatela polskiego, który dopuścił się zdrady wobec Państwa Polskiego.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

SOLIDARNOŚĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/✉ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

L.p.

Warszawa/Olsztyn, dn. 21.09.2013 r.

Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w sprawie lektur szkolnych

Krajowa Sekcja Nauki z niepokojem obserwuje ewolucję kanonu lektur szkolnych.

Znikają z wykazu lektur pozycje autorów kojarzących się z postawami patriotycznymi i współtworzących kulturowy rdzeń polskiej wspólnoty narodowej. Z programu gimnazjalnego wyrugowano w ostatnich latach dzieła Stefana Żeromskiego, wiersze wojenne Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, a nawet *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza. Pojawiły się natomiast lektury, które przynależą do tego, co dawniej określano mianem literatury pensjonarskiej. Z drugiej strony, w programie liceum pojawiają się autorzy hermetyczni, trudni do zrozumienia bez znajomości kontekstu społecznego i kulturowego przedwojnia – Bruno Schulz i Witold Gombrowicz. Nie odbieramy wielkości Gombrowiczowi – ale czy *Ferdydurke* będzie zrozumiała dla uczniów nieznających *Trylogii* i *Krzyżaków*?

Wzywamy Minister Edukacji Narodowej Krystynę Szumilas do takiej rewizji programów nauczania języka polskiego, gimnazjalnych i licealnych, która spełni społeczne oczekiwania. Zadaniem polskiej szkoły jest – zdaniem KSN NSZZ „Solidarność” – wykształcenie obywateli związanych poczuciem wspólnoty narodowej, świadomych polskiej tradycji i polskiej kultury.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

Opinia Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” o projekcie budżetu na rok 2014

1. Opinia o budżecie w zakresie szkolnictwa wyższego

KSN NSZZ „Solidarność” przeanalizowała najważniejsze pozycje projektu budżetu na rok 2014, który przewiduje między innymi, co następuje:

- w części budżetowej nr 38 – 10 913 984 tys. zł;
- w dziale budżetowym nr 803 – 10 887 706 tys. zł;
- w rozdziale budżetowym nr 80306 – 8 745 131 tys. zł.

Pożyteczne jest zestawienie te liczby z analogicznymi danymi w planach budżetów na lata 2012 i 2013 (w nawiasie, pogrubionym drukiem, dane sprzed tegorocznej nowelizacji budżetu), które przewidywały:

- w części budżetowej nr 38 – 9 696 014 tys. zł (**9 958 525 tys. zł**);
- w dziale budżetowym nr 803 – 9 663 672 tys. zł (**9 925 192 tys. zł**);
- w rozdziale budżetowym nr 80306 – 7 810 281 tys. zł (**7 821 498 tys. zł**).

Odnotowujemy 5% realny wzrost wydatków (zasadnicza część pozycji 80306 to wydatki płacowe) w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2012. Jest to wynik podwyżki płac przeprowadzonej w 2013 roku. Istnieje rezerwa celowa nr 40 w załączniku nr 2, część 83, przeznaczona na drugi etap podwyżek w 2014 roku. Planowane wydatki pozapłacowe są realnie nieco niższe od planowanych w 2012 roku.

2. Opinia o budżecie nauki

Ogólna kwota przypadająca na część budżetową nr 28 wynosi **5 083 012 tys. zł**. Inne ważne pozycje to:

- rozdział 73005 (działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych) – 2 408 694 tys. zł;
- rozdział 73008 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – 1 229 266 tys. zł;
- rozdział 73009 Narodowe Centrum Nauki – 885 000 tys. zł.

W budżetach na rok 2012 i 2013 (w nawiasie, pogrubionym drukiem, dane sprzed tegorocznej nowelizacji budżetu) przewidziano na ww. pozycje kwoty następujące:

- ogólna kwota przypadająca na część budżetową nr 28 wynosi 5 061 109 tys. zł (**5 059 476 tys. zł**);
- rozdział 73005 (działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych) – 2 442 788 tys. zł (**2 426 442 tys. zł**);
- rozdział 73008 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – 1 274 613 tys. zł (**1 282 825 tys. zł**);
- rozdział 73009 Narodowe Centrum Nauki – 899 993 tys. zł (**899 993 tys. zł**).

Porównanie obu grup danych pozwala na następujące wnioski.

Po jednorocznym zwiększeniu w 2012 roku finansowania, w skromnych zresztą rozmiarach, następuje powrót do wieloletniej praktyki obniżania nakładów na naukę. Odnotowujemy bowiem – jeśli uwzględnić inflację – realny spadek finansowania ok. 4% w roku 2014, w porównaniu z rokiem 2012.

Niepokoje zwłaszcza zamrożenie nominalnie na tym samym poziomie, ale niższe o około 5%, w porównaniu z rokiem 2012, dotacji na działalność statutową i inwestycyjną jednostek naukowych. Fakt ten spowoduje duże napięcia w funkcjonowaniu jednostek naukowych i może doprowadzić do zwolnień pracowników.

Od roku 2012 systematycznie spadają realne (a w ostatnim roku także nominalne) nakłady na NCBiR (realny spadek około 10%) oraz na NCN (realny spadek około 7%).

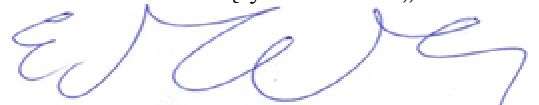
3. Uwagi końcowe

Powtórzę poniżej uwagi KSN do projektu budżetu na rok 2013; są one niestety aktualne w odniesieniu do budżetu nauki na przyszły rok. Budżet na rok 2014 jest kolejnym etapem realizacji pewnego liberalnego zamysłu, wcielonego – myślę, że całkiem konsekwentnie – od roku 2008. Jest już teraz zupełnie oczywiste, że program liberalny doprowadzi do niepowodzenia. Faktem symbolicznym jest, że w roku 2007 najlepsza polska uczelnia – Uniwersytet Jagielloński – znajdowała się w jednym z rankingów na pozycji 275, gdy w roku 2012 w tymże samym rankingu najlepszy był Uniwersytet Warszawski na pozycji 398. KSN NSZZ „Solidarność” jest sceptyczna wobec rankingów, ale nie możemy nie zauważyć tendencji przez nie pokazywanych.

Dramatyczny jest spadek pozycji Polski w rankingach innowacyjności – z piątej do siódmej dziesiątki w rankingu państw. 10% obniżenie budżetu NCBiR w projekcie budżetu na rok 2014 oznacza, że będzie jeszcze gorzej. Z naciskiem podkreślamy, że istnieją rezerwy – środki publiczne trafiające do uczelni niepublicznych (około 0,4 mld zł rocznie tylko na stypendia, obok znacznych środków europejskich i finansowania różnego rodzaju programów). Są to – z punktu widzenia pozycji polskiej nauki w świecie i innowacyjności polskiej gospodarki – pieniądze zmarnowane. Powinny one trafić do NCBiR i NCN.

Z rozczarowaniem odnotowujemy, że projekt budżetu na rok 2014 nie zawiera żadnych istotnych zmian sugerujących próbę zatrzymania postępującego upadku polskiej nauki i innowacyjności.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Edward Malec

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: kns@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~kns>

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

L.p. 65/W/13

Warszawa, dn. 27.09.2013 r.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

Dotyczy: zaopiniowania rządowego projektu tzw. „ustawy o budżecie” na rok 2014

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” przesyła uwagi do projektu tzw. „ustawy o budżecie” na rok 2014 z prośbą o ich uwzględnienie przy formułowaniu stanowiska Związku.

Zmiana proponowana w art. 11 przesłanego do konsultacji rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej jest kolejną próbą zmniejszenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w uczelniach publicznych (poprzednią zawiera § 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych, Dz. U. poz. 1533, którego konstytucyjność jest wątpliwa i będzie zapewne przedmiotem dalszych działań).

Uzasadnienie proponowanej zmiany jest próbą odwrócenia uwagi od istoty problemu. Nie wiadomo, dlaczego autorzy zmian oceniają, że negatywnym zjawiskiem jest „powiązanie sposobu naliczania ww. odpisu z wysokością wynagrodzeń” (s. 7 projektu), bowiem „powoduje automatyczny wzrost wydatków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych wynikający z podniesienia płac pracowników publicznych szkół wyższych” (co jest truizmem, gdyż odpis jest procentowy). Jest to niebezpieczna tendencja, zmierzająca prawdopodobnie w kierunku trwałego ograniczenia wysokości odpisu na ZFŚS w uczelniach publicznych. Uszło uwadze autorów zmian, że dystrybucja środków ZFŚS nie odbywa się proporcjonalnie do zarobków, a wręcz przeciwnie: głównymi beneficjentami są (powinni być) pracownicy o najniższych dochodach oraz trudnej sytuacji życiowej (a więc przede wszystkim: emeryci i renciści, pracownicy obsługi, pracownicy inżynierjno-techniczni oraz pracownicy naukowo-dydaktyczni na niższych stanowiskach w hierarchii, np. asystenci).

Wadliwe legislacyjnie wydaje się powiązanie wysokości odpisu na 2014 r. z wynagrodzeniami PLANOWANYMI na 2013 r., skoro znane już będzie ich rzeczywiste WYKONANIE. Być może jest to jednak bezpieczniejsze, bo gdyby w którejś uczelni zaniżono z jakichś powodów wykonanie odpisu na 2013 r. – choćby bez podstawy prawnej – to automatycznie odbiłoby się to na wysokości odpisu na 2014 r.

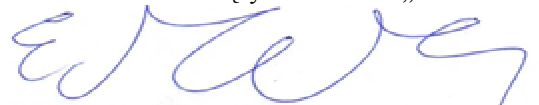
Intencja jest jednak czytelna: w przyszłym roku fundusz socjalny ma być w tej samej wysokości, co w bieżącym – mimo drugiego etapu zaplanowanych podwyżek płac w uczelniach publicznych.

Szczegółowe wyjaśnienie rzeczywistych motywów zmiany przynosi tekst zamieszczony w akapicie drugim od góry na s. 13: „Utrzymanie na poziomie roku 2013 wysokości odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla pracowników uczelni publicznych pozwoli na ograniczenie w 2014 r. wydatków budżetu państwa o 45 mln zł”. Wobec tego skierowanie dodatkowych środków na podwyżki wynagrodzeń będzie się wiązało zapewne z dalszym rozwarstwieniem i zróżnicowaniem struktury wynagrodzeń pracowników szkolnictwa wyższego, które syntetycznie można określić tak: niech bogaci się bogacą, a biedni niech biednieją. Przypomnieć wypada zatem, że celem ZFŚS jest zaspokajanie potrzeb bytowych, materialnych i kulturalnych osób, które są w trudnych warunkach życiowych. Analizowana regulacja powoduje zerwanie relacji pomiędzy wynagrodzeniami a wysokością odpisu na ZFŚS.

Jednakże konstrukcja analizowanego przepisu powoduje także skutek uboczny: gdyby w którejś uczelni zmniejszono zatrudnienie i/lub obniżono zarobki (jest to mało prawdopodobne, ale możliwe), to mimo wszystko wysokość przyszłorocznego odpisu pozostałaby na tym samym poziomie, co w roku bieżącym.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” postuluje określenie treści art. 11 z przedłożonego do zaopiniowania projektu tzw. „ustawy o budżecie” na rok 2014.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

UCHWAŁY WYBORCZE RADY KSN

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

SOLIDARNOSĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

L.p.

Warszawa/Olsztyn, dn. 21.09.2013 r.

Uchwała nr 1 Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w sprawie składu Komisji Wyborczej Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” na lata 2014/2018

Na podstawie Uchwały Komisji Krajowej nr 20/2013 ws. Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność” Rada Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” powołuje w skład Komisji Wyborczej Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” na lata 2014/2018 następujące osoby:

1. Krystynę Andrzejewską; 2. Marka Gutowskiego; 3. Barbarę Jakubowską; 4. Tadeusza Kolendę; 5. Bogusława Misterkiewicza; 6. Marka Sawickiego; 7. Kazimierza A. Sicińskiego.

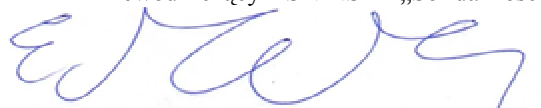
§ 2

Traci moc Uchwała Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” z dnia 5 grudnia 2009 roku.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2013 roku.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

SOLIDARNOSĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

L.p.

Warszawa/Olsztyn, dn. 21.09.2013 r.

Uchwała nr 2 Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w sprawie określenia proporcji liczby członków Związku przypadających na jeden mandat delegata na Walne Zebranie Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S” na kadencję 2014/2018

Na podstawie postanowień Uchwały KK nr 20/13 ws. Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność” Rada Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” ustala na kadencję 2014/2018 następującą proporcję określającą liczbę delegatów na Walne Zebranie Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” (dalej – WZD KSN):

§ 1

Niniejszą uchwałę stosuje się tylko do organizacji związkowych, których zakładowe/międzyzakładowe zebrania członków lub delegatów podjęły uchwałę o przystąpieniu do Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

§ 2

Minimalny okręg wyborczy liczy 40 członków Związku.

§ 3

- Wybory delegatów odbywają się według następującego klucza wyborczego:
od **40** do **100** członków – 1 delegat, od **101** do **200** członków – 2 delegatów, od **201** do **300** członków – 3 delegatów, oraz dalej **1** delegat na każde rozpoczęte **100** członków.
- Okręgami uprawnionymi do wyboru delegatów na WZD KSN są:
 - regionalne sekcje nauki,
 - podstawowe jednostki organizacyjne Związku należące bezpośrednio do Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, spełniające wymogi okręgu minimalnego,
 - okręgi łączone, o których mowa w § 4.

§ 4

- W przypadku niespełniania przez organizacje zakładowe/międzyzakładowe wymogu określonego w § 2 niniejszej uchwały – wybory delegatów odbywają się w okręgach łączonych.

2. Łączenie okręgów wyborczych następuje w drodze dobrowolnego porozumienia między organizacjami zakładowymi/międzyzakładowymi, z zastrzeżeniem § 3 ust. 2a) niniejszej uchwały.
3. Porozumienie, o którym mowa w ust. 2 powinno być zgłoszone pisemnie do Komisji Wyborczej KSN w terminie **do dnia 15 lutego 2014 r.** celem zatwierdzenia.
4. Po upływie terminu, o którym mowa w ust.3, Komisja Wyborcza KSN utworzy okręgi wyborcze łączone z pozostałych organizacji zakładowych, które dokonały wyboru elektorów.

§ 5

W okręgach łączonych wybory delegatów przeprowadza się dwustopniowo:

- 1) wybory elektorów (na zakładowym/międzyzakładowym zebraniu członków), w liczbie jeden elektor na każdą rozpoczętą dziesiątkę członków organizacji zakładowej/międzyzakładowej (do 10 członków – 1 elektor, od 11 do 20 członków – 2 elektorów, od 21 do 30 członków – 3 elektorów, itd.);
- 2) wybory delegatów na WZD KSN (na zebraniu elektorów w okręgu łączonym) w myśl postanowień § 3 niniejszej uchwały.

§ 6

Podstawowym jednostkom organizacyjnym Związku, którym zgodnie z ich liczebnością przysługuje wybór delegatów w trybie określonym w § 3 (czyli stanowią okręg naturalny), nie przysługuje prawo wyboru delegatów na WZD KSN w okręgu łączonym.

§ 7

Wykonanie uchwały powierza się Komisji Wyborczej Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

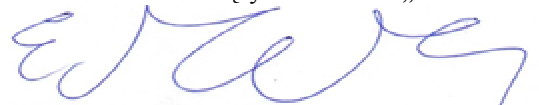
§ 8

Traci moc Uchwała Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” z dnia 5 grudnia 2009 roku.

§ 9

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2013 roku.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

**KRAJOWA SEKCJA NAUKI
NSZZ**

SOLIDARNOŚĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: knsn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~knsn>

L.p.

Warszawa/Olsztyn, dn 21.09.2013 r.

**Uchwała nr 3 Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w sprawie terminu Walnego Zebrania Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”**

Na podstawie postanowień Uchwały KK nr 20/13 ws. Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność” Rada Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” postanawia:

§ 1

Zebranie sprawozdawczo-wyborcze Walnego Zebrania Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” odbędzie się w maju 2014 roku.

§ 2

Data i miejsce Walnego Zebrania Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” zostaną podane w terminie późniejszym.

§ 3

Traci moc Uchwała Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” z dnia 5 grudnia 2009 roku.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2013 roku.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

NAUKA I INNOWACYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI

W dniu 19 września br. w Warszawie odbyło się kolejne, trzecie spotkanie z cyklu „Nauka i innowacyjność polskiej gospodarki”. Ta bardzo cenna inicjatywa, obejmująca przedstawicieli „Solidarności” nauki i „Solidarności” sekretariatów branżowych gospodarki powinna być kontynuowana. Chodzi o rozwój polskiego przemysłu w oparciu o krajowe badania naukowe. Innowacyjność jest w Polsce modnym hasłem, lecz raczej tylko hasłem. Tymczasem to, czy nasza gospodarka będzie innowacyjna czy nie, przesądzi o konkurencyjności i znaczeniu Polski. Najbliższe lata mogą o tym zdecydować, gdyż będzie płynął strumień pieniędzy z Unii Europejskiej. Później już takiej szansy pewnie nie będziemy mieli. Tych środków nie wolno roztrwonić. Załączamy dwa referaty wygłoszone przez Kazimierza A. Sicińskiego na tych spotkaniach.

W zawiadomieniu o spotkaniu prof. Edward Malec napisał:

„Program jest orientacyjny, przewidujemy swobodną dyskusję, która ograniczana będzie tylko dyspozycyjnością uczestników. W spotkaniu będzie uczestniczyć **Gość Specjalny profesor Piotr Gliński** i zainteresowani tematem członkowie jego Zespołu. Udział wezmą: Przewodniczący Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność” – Kazimierz Grajcarek; Przewodniczący Sekretariatu Nauki i Oświaty – Ryszard Proksa; Przewodniczący Sekretariatu Przemysłu Spożywczego – Mirosław Nowicki (*wymaga potwierdzenia*); Przewodniczący Sekretariatu Budownictwa i Przemysłu Drzewnego – Zbigniew Majchrzak (będzie on także reprezentować Przewodniczącego Sekretariatu Metalowców – Bogdana Szodę); Przewodniczący Sekretariatu Przemysłu Chemicznego – Mirosław Miara. Obecni będą także członkowie kierownictwa KSN, w tym zastępczyni przewodniczącego dr Maria Sapor.

Spotkanie będzie miało roboczy charakter, w niewielkim gronie, bez udziału mediów.

Prosimy o przekazanie – po konferencji – odczytów (w formie elektronicznej) do Biura KSN. Zostaną one wysłane kanałami związkowymi do członków KSN (prawie 19 tys.) oraz udostępnione na związkowych stronach domowych. Skrócone wersje mogą być wydrukowane w miesięczniku „Wiadomości KSN”.

Przewidujemy kontynuację dyskusji nad kwestią innowacyjności w serii kolejnych spotkań. Następne – tym razem – z szerszym udziałem przedsiębiorców oraz przedstawicieli środowiska uczelni, Instytutów Badawczych, NCN i NCBiR – powinno odbyć się w pierwszej połowie listopada 2013 r.”

Red.

Komunikat z trzeciego spotkania z cyklu „Nauka i innowacyjność polskiej gospodarki”,

które odbyło się w Warszawie w dniu 19 września 2013 r.

W dniu 19 września br. w siedzibie KK NSZZ „Solidarność” w Warszawie odbyło się trzecie spotkanie z cyklu „Nauka i innowacyjność polskiej gospodarki”. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele sekretariatów przemysłowych NSZZ „Solidarność”: przewodniczący **Kazimierz Grajcarek** (Sekretariat Górnictwa i Energetyki), **Mirosław Nowicki** (Sekretariat Przemysłu Spożywczego), przewodniczący **Zbigniew Majchrzak** (Sekretariat Budownictwa i Przemysłu Drzewnego), przewodniczący **Ryszard Proksa** (Sekretariat Oświaty i Nauki) i przedstawiciele Krajowej Sekcji Nauki (przewodniczący **Edward Malec**, wiceprzewodnicząca **Maria Sapor** oraz członkowie Prezydium Rady KSN **Marek Gutowski** i **Kazimierz A. Siciński**). Gościem Specjalnym był **prof. Piotr Gliński** reprezentujący Stowarzyszenie program dla Polski. Wykłady wygłosili: **prof. Janusz Filipiak** (założyciel i właściciel firmy COMARCH), **dr Dariusz Litwin** z Instytutu Optyki Stosowanej, **prof. Krzysztof Rybiński** (Rektor Akademia Vistula) oraz dr Kazimierz A. Siciński.

Uczestników spotkania powitał przewodniczący Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność” Kazimierz Grajcarek, a prowadził je przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność” prof. Edward Malec.

Jako pierwszy głos zabrał dr Kazimierz A. Siciński (członek Prezydium KSN, EMAG). Mówił on o: „**Wybranych problemach innowacyjności w dużej skali**”. Wskazał na konieczność zwiększenia nakładów na innowacyjność oraz na konieczność opracowania programów strategicznych dla firm produkcyjnych i usługowych w zakresie rozwoju innowacyjności. Sygnalizował potrzebę wybrania priorytetów gospodarczych. Podkreślał, że perspektywa unijna 2014–2020 jest ostatnią, w której przewidziano dla Polski duże środki

finansowe, w tym także w sektorze badań rozwojowych (BR). Trzeba zrobić wszystko, aby te środki wykorzystać w sposób należyty.

Dr Dariusz Litwin przedstawił referat pt. **„Działania organizacyjne i systemowe wzmacniające polską naukę i jej powiązania z gospodarką”**. Wskazał na: konieczność wykorzystania różnych dróg w celu stymulowania motywacji do innowacji, na konieczność współpracy uczelni, Instytutów PAN oraz Instytutów Badawczych (IB) z przedsiębiorstwami. Zaproponował stworzenie układu sieciowego – instytutów sieciowych, które składałyby się z instytutów wiodących i instytutów zależnych, w celu koordynacji wysiłków i zadań na rzecz innowacyjności i rozwoju gospodarki polskiej. Zaproponował stworzenie dla przedsiębiorstw bodźców innowacyjnych w systemie podatkowym. Podał przykład Węgier, w których firmy zaniedbujące badania rozwojowe muszą płacić podatek; są z niego zwolnione lub nawet otrzymują premię podatkową, jeśli nakłady finansowe BR przekraczają pewien ustalony pułap.

Kolejnym prelegentem był prof. Krzysztof Rybiński, rektor Akademia Vistula, który w referacie pt. **„Jak odwrócić trend spadku innowacyjności Polski?”** starał się przedstawić warunki, jakie do tego celu powinny być spełnione. Przedstawił on dane statystyczne pokazujące dramatyczny spadek innowacyjności i pozycji Polski w wybranych rankingach innowacyjności w ostatnich kilku latach. Krytykował obecny system podatkowy, nieprzychylny innowacjom. Urzędy finansowe traktują wydatki na badania rozwojowe i innowacyjne jako część zysku, nakładając stosowny podatek od tych nakładów. W istocie zamiast stymulacji mamy antybodźce – system fiskalny karze za innowacyjność. Konieczna jest zmiana podejścia do zamówień publicznych – należy zrezygnować z wymogu najniższej ceny. W załączeniu znajduje się prezentacja profesora Rybińskiego.

Prof. Janusz Filipiak (COMARCH) analizował **„Zasady alokacji środków unijnych na prace naukowo-badawcze”** oraz **„Wykorzystanie potencjału polskiego kapitału ludzkiego w centrach outsourcingowych”**. Mówił o złej dystrybucji i niewłaściwym wykorzystaniu środków na prace naukowo-badawcze. Zwracał uwagę na nieuzasadnione uprzywilejowanie firm zagranicznych – na usługi (wartość dodaną) wykonywane w centrach outsourcingowych nie nakłada się podatku VAT. Zwracał uwagę, że taka praktyka jest czymś wyjątkowym w Unii Europejskiej – we Francji lub w Niemczech informatyczne firmy *software-owe* płacą podatek VAT od wartości dodanej. Profesor J. Filipiak apelował o odważne wsparcie innowacyjnych gałęzi gospodarki przez rząd. Zwracał uwagę na niedawne wsparcie zakładów BMW w Niemczech kwotą 1 mld euro przez rząd federalny. Takie wsparcie jest zgodne z dyrektywami UE, jeśli zostanie odpowiednio uzasadnione. Profesor Filipiak uważa, że to politycy powinni określać priorytety społeczne i gospodarcze, w tym także w sektorze BR.

W dyskusji głos zabrali:

Przewodniczący M. Nowicki podkreślił, że polski przemysł spożywczy powinien być traktowany priorytetowo.

Prof. P. Gliński – apelował, aby związki zawodowe bardziej aktywnie artykułowały konieczność zmian w polityce gospodarczej Polski, szczególnie w zakresie wprowadzania mechanizmów proinnowacyjnych. Wskazał też na konieczność zaangażowania opozycji politycznej, bo w Polsce brak jest strategii i wizji dystrybucji środków finansowych w perspektywie 2014–2020, od których w dużej mierze zależy przyszły poziom innowacyjności gospodarki. Opozycja i związki powinny podjąć wspólną kampanię na rzecz zmian w tym zakresie.

Prof. J. Filipiak polemizował z propozycją utworzenia instytutów sieciowych. Wskazywał, że obecny układ – niezależne Instytuty Badawcze – sprawia, że są one przyjazne potencjalnym klientom. Duża struktura mogłaby działać w sposób ociężały i biurokratyczny. Ma on złe doświadczenia z Instytutem Fraunhofera w Niemczech. Zgodził się z tezą prof. K. Rybińskiego o anty-innowacyjnym systemie fiskalnym w Polsce.

Prof. K. Rybiński postulował sieć instytutów badawczych – elastyczną, skoncentrowaną wokół konkretnych zadań. Zwracał uwagę na konieczność wspierania polskiego sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Można to zrobić w sposób zgodny z ustawodawstwem UE.

Dr D. Litwin podkreślał, że ostateczny kształt sieci powinien wynikać z analizy i dyskusji potencjalnych zainteresowanych. Podkreślał dobrowolność zrzeszania się IB oraz nie wykluczał utworzenia struktury sieciowej słabo sformalizowanej, zgodnie z postulatem prof. K. Rybińskiego.

Przewodnicząca dr M. Sapor stwierdziła: dobrze, że zaczynamy zwracać uwagę na niedociągnięcia w dystrybucji i wykorzystaniu środków unijnych. Dobrze też, że następuje zwrot od koncepcji kupowania nowych technologii (w ramach strategii tzw. cofania się) do koncepcji samodzielnego generowania innowacyjności w polskiej gospodarce.

Podsumowanie:

Prof. E. Malec wskazał, że w gronie dyskutantów istnieje zgoda co do potrzeby ustawowego określenia zasad przeznaczania przez firmy środków na rozwój innowacyjności i stworzenia systemu bodźców fiskalnych – może na wzór węgierski. Na najbliższym spotkaniu należy przedstawić projekt stosownych regulacji prawnych i omówić je z udziałem szerszego grona ekspertów. Mniej klarowna – wymagająca dalszej dyskusji – jest koncepcja sieci Instytutów Badawczych (IB).

Przewodniczący K. Grajcarek dodał: członkowie Komisji Krajowej wiedzą, że nie jest dobrze z BR i innowacyjnością. Obecna dyskusja uświadomiła mu, że jest znacznie gorzej, niż jemu i jego kolegom z KK się

wydawało. Konieczne jest zbudowanie koalicji, która wypracuje program ratowania polskiej gospodarki. Powinny być organizowane spotkania z przedsiębiorcami, którzy powinni wskazać, jakie bariery są do pokonania, aby gospodarka korzystała z polskiej myśli intelektualnej.

Prof. P. Gliński podkreślił: należy pilnie skoncentrować się na ustaleniu zasad dla perspektywy 2014–2020, tak aby nie było marnotrawienia środków. BR, innowacyjność i cele społeczne powinny być w tej perspektywie priorytetowe. Komisja Krajowa, wraz z innymi podmiotami społecznymi i politycznymi, powinna podjąć zdecydowane działania w tym zakresie. Polski wzrost gospodarczy zależy w dużej mierze od poziomu innowacyjności, i nie rozwiążemy spraw pracowniczych bez rewolucji w innowacyjności!

Spisali: dr Maria Sapor, prof. Edward Malec.

Kazimierz A. SICIŃSKI

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Regionalna Sekcja Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego

Wybrane problemy innowacyjności dużej skali

(na Konferencję Sekretariatów Przemysłowych i Nauki NSZZ „Solidarność”, Warszawa, 19.09.2013 r.)

Znaczna część działań proinnowacyjnych w Polsce jest adresowana do małych i średnich przedsiębiorstw. Wysokie są też wyobrażenia o rozmaitych formach inkubatorów przedsiębiorczości, o akademickich formułach przedsiębiorstw typu *start-up*, *spin-off* czy *spin-out*. Nie negując potrzeby pobudzania innowacyjności taką drogą, warto jednak zauważyć, że przedsiębiorstwa małe i duża część średnich są w większości przedsiębiorstwami usługowymi. Znaczna ich część nie miałaby racji swojego bytu, gdyby nie firmy do dużej czy bardzo skali swojej produkcji. Firmy takie, mając często z natury swoich skomplikowanych produktów po kilka, kilkanaście czy nawet więcej tysięcy mniejszych kooperantów, stanowią swoiste oparcie dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Z drugiej strony, warto również pamiętać, że chociaż mamy niemało przykładów przedsiębiorstw startujących niemal od zera i od jednego niemal genialnie utrafionego produktu, a zarazem osiągających sukces dzięki wstrzeleniu się w zapotrzebowanie rynku w ciągu stosunkowo krótkiego czasu, np. kilkunastu czy kilkudziesięciu lat, to nie jest to jednak norma czy reguła, a raczej wyjątek. Wyjątek potwierdzający inną właśnie regułę, że rynek tworzą duzi i silni producenci mogący się podejmować dużych zadań i wyzwań.

W praktyce szerokich kontaktów z przemysłem obserwowałem firmy, które wydawały się stabilne, dobrze osadzone na rynku i bardzo innowacyjne, a jednak dziś już ich po prostu nie ma, ponieważ nie sprostały konkurencji, w krytycznym momencie zabrakło im kapitału, determinacji w zderzeniu z przeciwnościami czy też innowacyjnych projektów. Zabrakło również podejścia do istotnych, ale i niezbędnych komponentów, wśród których na podstawie własnych obserwacji wymienilibym:

- Strategiczne planowanie.
- Duże projekty i kontrakty jako lokomotywy biznesu.
- Konsekwentne działanie z uwzględnieniem, ale i podejmowaniem ryzyka.
- Programy gospodarcze z dużą częścią innowacyjnościową i/lub naukowo-badawczą.

Powyższe proponuję prześledzić na przykładzie konkretnego dużego przedsiębiorstwa, które odniosło sukces. Jako przykład wybrałem firmę PESA w Bydgoszczy.

Firma ta – wprawdzie o 160-letnich tradycjach produkcyjnych – w latach dziewięćdziesiątych XX wieku, podobnie jak znaczna część polskiego przemysłu chyliła się ku upadkowi. Była wówczas przykładem przedsiębiorstwa usługowego p.n. Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego. Podobnych zakładów było w Polsce więcej, ich działalność była całkowicie oparta na dostawach dla Polskich Kolei Państwowych, które były w stanie utrzymać na podstawie swoich zamówień najwyżej trzy lub cztery takie zakłady. Ówczesni właściciele PESY, Narodowe Fundusze Inwestycyjne, nie wierzyli w firmę i chcieli się jej pozbyć, a była okazja, bo był kontrahent, tyle że zainteresowany głównie działką, na której po zlikwidowaniu produkcji ZNTK zamierzał zbudować kompleks targowo-wystawienniczy. Duże miasta w Polsce chorowały wówczas na „chorobę targową”, uważając między innymi imprezy wystawienniczo-targowe za motor biznesu i element skutecznego przyciągania potencjalnych inwestorów do inwestycji na swoim terenie. Kilku udziałowców, w tym obecny prezes PESY, zaryzykowało jednakże i wykupiło nierentowny wówczas zakład. Działalność zakładu pod nowym kierownictwem rozpoczęła się w 1999 r. od zwolnień grupowych, które objęły prawie połowę załogi, oraz od przerabiania kolejowych platform służących do przewozu czołgów na wagony do przewozu zboża i drewna. Te kontrakty uratowały zakład od likwidacji i pozwoliły na zajęcie się całkowicie nowym produktem, czyli szynobusem. Szynobusem były zainteresowane kolejowe przewozy regionalne, które przeszły wówczas na utrzymanie samorządów poszczególnych województw. Województwa nie chciały dokładać do drogiego transportu kolejowego poprzedniej generacji, opartego na dużych lokomotywach i wielotonowych wagonach. W 2001 r. zakład przyjął

nazwę PESA. W ostrej konkurencji z producentami zagranicznymi, których ostatecznie pokonywała niższą ceną, PESA wyprodukowała łącznie 250 szynobusów, zdobywając blisko 90 proc. zamówień w kraju oraz praktycznie doprowadzając ten segment rynku kolejowego do stanu nasycenia, a także do stanu wyczerpania kolejnych zamówień na przynajmniej kolejne kilkanaście lat.

Projekt SZYNOBUS był projektem strategicznym trwale lokującym PESE na rynku krajowym, natomiast w wyborze nowych innowacyjnych produktów należało pójść szybko i zdecydowanie dalej. Tym „dalej” był tramwaj niskopodłogowy. Zaczęło się, jak to zwykle bywa, od porażki na poligonie doświadczalnym, którym była modernizacja 2 tramwajów na lokalnym rynku, który nawet należałoby nazwać „ryneczkim” czyli w Bydgoszczy. Okazało się, że nowicjusz na już podzielonym pomiędzy konkurencyjnymi podmiotami segmencie rynku musi zapłacić „frycowe”. Jednak zdobyte doświadczenia zaowocowały na kolejnym etapie, kiedy to PESA wygrała przetarg na dostawę istotnie większej partii tramwajów dla Warszawy. Dzięki temu kontraktowi w roku 2007 mogła znacznie zwiększyć zatrudnienie. Efektem było również potrojenie zysków, które można było następnie z powodzeniem zainwestować w nowe projekty. Tym decydującym okazał się projekt LINK: PESA wygrała przetarg na dostawę 470 takich linków, czyli pociągów spalinowych dla niemieckich kolei Deutsche Bahn. Wygrała nie tylko niższą zaofertowaną ceną, ale i wysoką jakością na jednym z najbardziej wymagających rynków światowych, i sprawnością w zakresie organizacji dostaw. Przypieczętowaniem sukcesu PESY okazał się prestiżowy kontrakt na dostawę 120 tramwajów na najbardziej wymagający rynek rosyjski, czyli dla Moskwy. Tu również, oprócz konkurencyjnej ceny, liczyła się wzorowa organizacja przedsięwzięcia pod względem logistycznym.

Na przełomie wieków XX i XXI wartość PESY wynosiła 2 mln zł, a zakład chylił się ku upadkowi. Dziś jego wartość szacuje się na 2 miliardy zł, a według jednego z raportów Polskiej Akademii Nauki PESA należy do ścisłego grona najbardziej innowacyjnych firm w Polsce i zajmuje w tej konkurencji drugą pozycję po Polpharmie. Jest to o tyle istotne, że firmy farmaceutyczne należą od wielu lat do przedsiębiorstw grupy tzw. gospodarki opartej na wiedzy, gdzie ocenia się, że z natury tego przemysłu (farmaceutycznego) uzyskuje się zyski znacznie wyższe od przeciętnych. A PESA niejako wdarła się do tej właśnie grupy.

Obecne spotkanie z sekretariatami przemysłowymi NSZZ SOLIDARNOŚĆ jest trzecim, nie licząc wcześniejszych spotkań wstępnych. Proponuję, by na następnym przejść do omówienia konkretnych przykładów branżowych, gdzie dochodzi do budowy nowego przemysłu z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań opracowanych na podstawie badań naukowych lub istotnej modernizacji branży w oparciu o badania naukowe. Proponuję następujące branże:

- przemysł związany z poszukiwaniami i eksploatacją gazu łupkowego z istotnym zastrzykiem innowacji w postaci programu BLUE GAS,
- rozwój przemysłu miedziowego w oparciu o krajowe badania naukowe w programie CU-BR,
- rozwój krajowego przemysłu farmaceutycznego jako przykładu realizacji strategii GOW (Gospodarka oparta na wiedzy).

Poszczególne prezentacje powinny odbyć się według schematu: producent i ważny, mający istotny wkład merytoryczny w rozwój, partner naukowy. Nie wykluczam przy tym innych branż, pod warunkiem jednak znalezienia obu parterów do zaproponowanego schematu.

Kazimierz A. SICIŃSKI

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Regionalna Sekcja Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego

Niektóre aspekty rozwoju wybranych branż przemysłu, nowych produktów, technologii i usług, w oparciu o krajowe środki budżetowe przeznaczone na badania naukowe i fundusze strukturalne

Warszawa, 2 lipca 2013 r.

I. Oszczędnie wybrane obszary strategiczne

Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych

Strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych to wysokobudżetowe programy wynikające z polityki naukowej i innowacyjnej państwa, służące rozwojowi społecznemu i gospodarczemu Polski. Podstawą do ich przygotowania jest Krajowy Program Badań, ustanowiony uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 2011 roku. Na podstawie wskazanych w dokumencie kierunków Rada Narodowego Centrum Badań i Rozwoju przygotowuje projekty programów strategicznych, a następnie przedstawia je ministrowi właściwemu ds. nauki do zatwierdzenia.

Program strategiczny składa się z projektów służących rozwiązywaniu konkretnych problemów technicznych, naukowych lub społecznych. Konkursy na realizację projektów mają charakter *top-down*, co oznacza, że wnioskodawcy powinni w pełni uwzględnić określone w ogłoszeniu konkursowym wymagania. Realizacja programów strategicznych przyczynia się do konsolidacji najlepszych zespołów badawczych i integracji środowisk naukowych i gospodarczych wokół zagadnień kluczowych dla rozwoju kraju.

OBECNIE REALIZOWANE SĄ DWA STRATEGICZNE PROGRAMY BADAŃ NAUKOWYCH I PRAC ROZWOJOWYCH:

1. Zaawansowane technologie pozyskiwania energii

Cel: Opracowanie rozwiązań technologicznych, których wdrożenie przyczyni się do zmniejszenia negatywnego wpływu sektora energetyki na środowisko. Rozwiązania te mają ułatwić ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz osiągnięcie celów UE określonych w Strategii 3x20 (poprawa efektywności energetycznej o 20%, zwiększenie udziału energii odnawialnej do 20% i redukcja emisji CO₂ o 20% w łącznym bilansie UE do 2020 r., w odniesieniu do roku 1990). Wyniki programu mają być istotnym wsparciem dla wdrożeń wyników badań naukowych i technologii bazujących na głównym polskim surowcu paliwowym, jakim jest węgiel, a także na innych dostępnych w Polsce źródłach energii pierwotnej.

W ramach programu udzielono dofinansowania w wysokości blisko 300 mln zł wykonawcom 4 zadań badawczych. Realizacja zadań badawczych rozpoczęła się w 2010 r. i potrwa do 2015 r.

Zadania badawcze:

- Opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin (lider konsorcjum – Politechnika Śląska).
- Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych z wychwytem CO₂ (lider konsorcjum – Politechnika Częstochowska).
- Opracowanie technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej (lider konsorcjum – Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica).
- Opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw i energii z biomasy, odpadów rolniczych i innych (lider konsorcjum – Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szwalskiego PAN).

2. Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej

Cel: Utworzenie uniwersalnej, otwartej, repozytoryjnej platformy hostingowej, która ułatwi dotarcie do sieciowych zasobów wiedzy przedstawicielom nauki, edukacji i otwartego społeczeństwa wiedzy. Zadanie realizowane jest przez sieć naukową złożoną z 16 wiodących w tym temacie jednostek naukowych, którym przewodniczy Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego. Czas realizacji wynosi 36 miesięcy (od sierpnia 2010 do sierpnia 2013). Udzielone dofinansowanie to ok. 60 mln zł.

Oczekiwane główne wyniki realizacji:

- powstanie zintegrowanego systemu informatycznego umożliwiającego pozyskanie wiedzy z wielu rozproszonych i niejednorodnych baz danych,
- powstanie wielofunkcyjnego repozytorium cyfrowych danych źródłowych, umożliwiającego bezpieczne i długoterminowe ich przechowywania oraz udostępnianie,
- powstanie uniwersalnej, otwartej platformy repozytoryjnej, hostingowej i komunikacyjnej, umożliwiającej eksploatację własnego oprogramowania aplikacyjnego oraz udostępnianie informacji i usług za pomocą serwerów organizacji hostingowej.

ORAZ TRZY STRATEGICZNE PROJEKTY BADAWCZE:

1. Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków

Cel: Opracowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych w zakresie projektowania, wznoszenia i eksploatacji budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej, prowadzących do konstytucyjnych zmian w bilansie energetycznym budynku.

W ramach projektu realizowanych jest 7 zadań badawczych:

- Analiza możliwości i skutków socjoekonomicznych wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski, zadanie zakończone).
- Opracowanie optymalnych energetycznie typowych rozwiązań strukturalno-materiałowych i instalacyjnych budynków (lider konsorcjum – Instytut Techniki Budowlanej).
- Zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii w budownictwie (lider konsorcjum – Politechnika Śląska).
- Rozwój diagnostyki cieplnej budynków (lider konsorcjum – Politechnika Śląska).
- Zoptymalizowanie zużycia energii elektrycznej w budynkach (lider konsorcjum – AGH).
- Analiza wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla budynków przy zasilaniu ze scentralizowanych źródeł ciepła (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski).
- Warunki i możliwości oszczędzania energii za pomocą instrumentów polityki miejskiej (wykonawca – Uniwersytet Zielonogórski, zadanie zakończone).

Realizacja zadań badawczych rozpoczęła się w 2010 roku i trwa od 12 do 36 miesięcy. Udzielone dofinansowanie to 26,6 mln zł.

Spodziewanym efektem wdrożenia jest rozwój efektywności energetycznej sektora budowlanego. Oczekuje się, że wdrożenie opracowanego systemu racjonalizacji użytkowania i wytwarzania energii w budynkach pozwoli na zmniejszenie zużycia węgla, a także znaczne zmniejszenie emisji do atmosfery dwutlenku węgla oraz innych zanieczyszczeń.

2. Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach

W wyniku ogłoszonych konkursów w ramach projektu realizowanych jest 11 zadań badawczych:

- Opracowanie nowej kategoryzacji zagrożeń naturalnych w podziemnych zakładach górniczych wraz z jej doświadczalną weryfikacją.
- Opracowanie zasad projektowania robót górniczych w warunkach występowania skojarzonego zagrożenia metanowo-pożarowego w aspekcie systemów przewietrzania w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny.
- Opracowanie zasad pomiarów i badań parametrów powietrza kopalnianego dla oceny zagrożenia metanowego i pożarowego w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny.
- Poprawa efektywności odmetanowania górotworu w warunkach dużej koncentracji wydobywania w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny.
- Opracowanie zasad zatrudniania pracowników w warunkach zagrożenia klimatycznego w podziemnych zakładach górniczych.
- Opracowanie rozwiązań wraz z aparaturą pomiarową umożliwiającą przeprowadzenie pomiarów oraz diagnozowanie kabli i przewodów elektroenergetycznych w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu i/lub pyłu węglowego.
- Opracowanie funkcjonalnego systemu bezprzewodowej łączności ratowniczej z możliwością stosowania w wyrobiskach zagrożonych wybuchem metanu i/lub pyłu węglowego.
- Opracowanie systemu gazometrycznego powodującego natychmiastowe wyłączenie energii zasilającej maszyny i urządzenia w przypadku nagłego wypływu metanu ze zrobów do wyrobisk eksploatacyjnych.
- Wyznaczanie współczynnika korekcji pomiędzy automatycznym pomiarem prędkości powietrza a uśrednioną wartością prędkości mierzoną anemometrem ręcznym.
- Opracowanie odzieży ochronnej dla ratowników.

- Opracowanie systemów orientacji i sygnalizowania kierunku wycofania się załogi na drogach ucieczkowych w chodnikach przyścianowych.

Nie jest finansowany projekt pt.

- Opracowanie systemu zarządzania zmęczeniem u pracowników zatrudnionych w wyrobiskach podziemnych zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny.

3. Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej

Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego kraju w warunkach wdrożenia w Polsce energetyki jądrowej. Program ma ścisły związek z implementacją „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku”, przyjętej w 2009 r. uchwałą Rady Ministrów, oraz z przyjęciem przez Unię Europejską pakietu klimatyczno-energetycznego.

W ramach projektu jest realizowanych 10 następujących zadań badawczych:

- Rozwój wysokotemperaturowych reaktorów do zastosowań przemysłowych (lider konsorcjum – Akademia Górniczo-Hutnicza).
- Badania i rozwój technologii dla kontrolowanej fuzji termojądrowej (lider konsorcjum – Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN).
- Podstawy zabezpieczenia potrzeb paliwowych polskiej energetyki jądrowej (lider sieci naukowej – Uniwersytet Warszawski).
- Rozwój technik i technologii wspomagających gospodarkę wypalonym paliwem i odpadami promieniotwórczymi (wykonawca – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej).
- Analiza możliwości i kryteriów udziału polskiego przemysłu w rozwoju energetyki jądrowej (lider sieci naukowej – Politechnika Warszawska).
- Rozwój metod zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla bieżących i przyszłych potrzeb energetyki jądrowej (lider sieci naukowej – Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej).
- Analiza procesów generacji wodoru w reaktorze jądrowym w trakcie normalnej eksploatacji i w sytuacjach awaryjnych z propozycjami działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa jądrowego (lider sieci naukowej – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej).
- Analiza procesów zachodzących przy normalnej eksploatacji obiegów wodnych w elektrowniach jądrowych z propozycjami działań na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa jądrowego (lider sieci naukowej – Instytut Chemii i Techniki Jądrowej).
- Opracowanie metod i wykonanie analiz bezpieczeństwa w reaktorach jądrowych przy zaburzeniach w odbiorze ciepła i w warunkach ciężkich awarii (wykonawca – Politechnika Warszawska).
- Opracowanie metody i wykonanie przykładowej analizy systemowej pracy bloku jądrowego z reaktorem wodnym przy częściowym skojarzeniu (wykonawca – Politechnika Gdańska).

Część zadań zakończono, część trwa, na całość przewidziano 50 mln zł.

II. Wybiórcze programy sektorowe

Program Badań Stosowanych

Jest to horyzontalny program wsparcia sektora nauki i sektora przedsiębiorstw w zakresie badań stosowanych z różnych dziedzin nauki (ścieżka programowa A) oraz branż przemysłu (ścieżka programowa B).

Program wdrażany w oparciu o konkursy na dofinansowanie projektów badawczych o charakterze aplikacyjnym. Szczegółowy tryb realizacji konkursu w odniesieniu do składania wniosków oraz kryteriów oceny formalnej i merytorycznej określa Regulamin konkursu.

Badania stosowane są definiowane jako prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych.

Założono 1200 mln zł na 5 konkursów, przy czym pula I konkursu wzrosła do 680 mln zł (II – 250 mln zł).

Blue Gas - Polski Gaz Łupkowy

Wsparcie rozwoju technologii związanych z wydobyciem gazu łupkowego

Program jest częścią wspólnego przedsięwzięcia Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (ARP). Jest on ukierunkowany na wsparcie dużych zintegrowanych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych, obejmujących przetestowanie opracowanego rozwiązania w skali pilotażowej, prowadzących do opracowania i komercjalizacji innowacyjnych technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego.

Główny cel programu: Rozwój technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego w Polsce i ich wdrożenie w działalności gospodarczej operujących w Polsce przedsiębiorstw.

Cel szczegółowy programu: Pobudzenie inwestowania przez przedsiębiorców biorących udział w programie w działalność badawczo-rozwojową.

Adresaci programu: Konsorcja naukowe z udziałem przedsiębiorcy.

Wnioski o dofinansowanie powinny spełniać następujące wymogi:

- przedmiotem projektu jest opracowanie innowacyjnej technologii w obszarze związanym z wydobyciem gazu łupkowego;
- w ramach projektu nowe technologie będą poddane walidacji/testom w skali pilotażowej w warunkach rzeczywistych;
- liderem projektu jest przedsiębiorca (posiadający doświadczenie we wdrażaniu nowych rozwiązań na skalę przemysłową) zainteresowany wdrożeniem opracowanej w ramach projektu technologii w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

Program realizowany w latach 2012 – 2022 wg następującego harmonogramu na poszczególne lata:

2012 – 2013 – przeprowadzanie naborów i rozstrzygnięcie konkursów;

2013 – 2017 – finansowanie i monitorowanie realizacji projektów;

2013 – 2022 – monitoring i ewaluacja wykorzystania wyników projektów.

GEKON – Generator Koncepcji Ekologicznych

Cele: Zwiększenie innowacyjności polskiej gospodarki poprzez rozwój technologii proekologicznych; opracowanie i wdrożenie nowego instrumentu finansowego do wspierania rozwoju technologii proekologicznych; opracowanie i wdrożenie nowych, innowacyjnych technologii proekologicznych w polskiej gospodarce; pobudzenie współpracy sektora przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi.

Zakres: Dofinansowanie badań naukowych, prac rozwojowych i wdrożeniowych w obszarze innowacyjnych technologii proekologicznych.

Zarządzanie: Wspólne zarządzanie przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Budżet: 400 mln zł, w tym 200 mln z NCBiR na prace badawczo-rozwojowe i 200 mln z NFOŚiGW na wdrożenia.

Okres realizacji: Od 2012 r. do zakończenia ostatniego z dofinansowanych projektów.

Beneficjenci: Konsorcja naukowo-przemysłowe oraz przedsiębiorcy.

Planowane ogłoszenie II konkursu: IV kwartał 2013 r.

INNOTECH

INNOTECH jest programem wsparcia nauki i przedsiębiorstw w zakresie realizacji innowacyjnych przedsięwzięć z różnych dziedzin nauki i branż przemysłu (ścieżka programowa In-Tech), ze szczególnym wskazaniem na obszar zaawansowanych technologii (ścieżka programowa Hi-Tech).

Program skierowany jest do podmiotów podejmujących działania badawcze i prace przygotowawcze do wdrożenia wyników badań, ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii, produktów lub usług. INNOTECH obejmuje dwie ścieżki programowe: In-Tech i Hi-Tech, przeznaczone dla różnych typów beneficjentów i wykorzystujące różne instrumenty wsparcia ze środków publicznych zadań realizowanych w ramach dofinansowywanych projektów.

Do głównych celów Programu INNOTECH zaliczyć należy:

- zwiększenie liczby opracowanych i wdrożonych innowacji technologicznych,
- zwiększenie wydatków przedsiębiorstw na badania naukowe i prace rozwojowe służące gospodarce,
- wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z uczelniami i jednostkami badawczymi sektora publicznego.

Program INNOTECH ma służyć zachęceniu przedsiębiorców do inwestowania w sferę B+R oraz wzmocnieniu współpracy pomiędzy nauką i biznesem. W pierwszej kolejności środki z budżetu nauki kierowane będą do przedsiębiorców mających zainteresowanych i posiadających zdolność do zastosowania uzyskanych wyników badań w gospodarce oraz jednostek naukowych.

Zamierzeniem Programu INNOTECH jest przyczynienie się do zwiększenia udziału produktów zaawansowanych technologii w strukturze przychodów przedsiębiorstw biorących udział w Programie, co w szerszej perspektywie przekłada się na stworzenie podstaw dynamicznego wzrostu udziału produktów zaawansowanych technologii w produkcie narodowym brutto polskiej gospodarki.

Aktualnie biegnie III konkurs (termin do 30.07.2013). Jest skierowany jest do podmiotów podejmujących działania badawcze i prace przygotowawcze do wdrożenia, ukierunkowane na opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii, produktów lub usług, służących podniesieniu konkurencyjności polskiej gospodarki. Podzielony jest na dwie ścieżki: In-Tech i Hi-Tech. Ścieżka programowa In-Tech skierowana jest do konsorcjów i centrów naukowo-przemysłowych. W ramach ścieżki Hi-Tech aplikować mogą innowacyjne przedsiębiorstwa z sektora MŚP, działające w obszarze wysokich technologii. Celem określonym w konkursie jest:

- zwiększenie liczby innowacji technologicznych,
- zwiększenie wydatków przedsiębiorstw na badania naukowe i prace rozwojowe,
- wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z jednostkami badawczymi sektora publicznego.

Demonstrator+

Przedsięwzięcie pilotażowe dotyczące wsparcia badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej

Główny cel: Wzmocnienie transferu wyników badań do gospodarki poprzez wsparcie przedsięwzięć w zakresie opracowania nowej technologii lub produktu obejmującego przetestowanie opracowanego rozwiązania w skali demonstracyjnej. Głównymi adresatami wsparcia są przedsiębiorcy, konsorcja naukowe oraz organizacje badawcze.

Na I Konkurs napłynęło 140 projektów na kwotę ok. 1,77 mld zł wnioskowanego dofinansowania przy alokacji 250 mln.

INNOMED

Porozumienie zawarte pomiędzy NCBiR a grupą przedsiębiorstw stowarzyszonych w Polskiej Platformie Technologicznej Innowacyjnej Medycyny.

INNOLOT

Cel: Finansowanie badań naukowych oraz prac rozwojowych nad innowacyjnymi rozwiązaniami dla przemysłu lotniczego. Program jest rezultatem porozumienia zawartego pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, a grupą stowarzyszeń firm lotniczych reprezentujących Polską Platformę Technologiczną Lotnictwa.

Budżet programu wynosi 500 mln zł, z czego udział stowarzyszeń w budżecie wynosi 40% natomiast pozostała część finansowana jest przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Adresatami programu są konsorcja naukowe, których liderami będą przedsiębiorcy odpowiedzialni za uzyskanie demonstratorów technologii określonych w aneksie do porozumienia. Program realizowany w latach 2013–2018.

GRAF-TECH

Cel: Zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez praktyczne wykorzystanie wyników badań nad grafenem, ukierunkowanych na opracowanie i wdrożenie innowacyjnych rozwiązań opartych na wykorzystaniu tego materiału. Program skierowany do konsorcjów naukowych (konsorcjum musi się składać z co najmniej jednej jednostki naukowej oraz co najmniej jednego przedsiębiorcy) oraz centrów naukowo-przemysłowych podejmujących działania badawcze i prace przygotowawcze do wdrożenia, mające na celu opracowanie innowacyjnych produktów na bazie grafenu. Nabór wniosków był w 2012 r.

CuBR

Miedziowy koncern KGHM podpisał z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju umowę o współpracy. Oba podmioty zainwestują po 100 mln zł w badania nad opracowaniem i wdrożeniem nowych technologii, przydatnych w branży metali nieżelaznych. KGHM uważa, że program CuBR to pierwsza inicjatywa, w której międzynarodowa spółka proponuje agencji rządowej finansowanie współpracy badawczo-rozwojowej i zapewnia, że chce produkować taniej i bezpieczniej, a w tym właśnie pomóc mają nowe rozwiązania naukowe.

Przykłady Innych programów:

PatentPlus

Daje wsparcie finansowe, ale przede wszystkim ma mobilizować do zwiększenia efektywności zarządzania własnością intelektualną poprzez patentowanie.

GoGlobal

Wsparcie innowacyjnych firm komercjalizujących wyniki badań naukowych i prac rozwojowych na rynkach światowych. Adresowane do wszystkich sektorów.

III. Wybrane wnioski.

- 1) Przedstawiona mapa przedsięwzięć pokazuje stosunkowo mały wybór możliwości dla poszczególnych branż przemysłowych. Większość z nich ma do dyspozycji i udziału w konkursach programy przeznaczone dla wszystkich.
- 2) Istnieje możliwość zgłoszenia wniosku o utworzenie programu sektorowego, jako odpowiedzi na potrzeby przedstawicieli środowiska – zrzeszonych przedsiębiorców prowadzących działalność w danym sektorze. Wniosków takich nie ma lub są na początkowym etapie, co świadczy o słabym zorganizowaniu poszczególnych sektorów oraz sektorowych ministrów i wiceministrów (w rządzie jest ich blisko stu).
- 3) Pilotażowe przedsięwzięcia, takie jak np. INNOLOT, pokazują, że nawet zaawansowane branże deklarują stosunkowo małe środki finansowe jako udział własny. Pozostają one w dysproporcji do celu deklarowanego w polskiej wersji Strategii Europa 2020, jakim jest osiągnięcie poziomu finansowania badań naukowych w naszym kraju przez polską gospodarkę w wysokości 60 procent. Stawia to również pod znakiem zapytania osiągnięcie celu jakim jest 1,7 proc. PKB na badania naukowe w roku 2020.
- 4) Warto poddać głębszej analizie brak mobilizacji do badań stosowanych ze strony szeregu branż:
 - branża IT (informatyka, telekomunikacja),
 - przemysł maszyn górniczych, który ma krajowe zaplecze jakim są zakłady wydobywcze, gdzie można sprawdzić w działaniu poszczególne maszyny przed późniejszym eksportem,
 - przemysł spożywczy, który ma potężne krajowe zaplecze produkcyjne, jakim są polskie gospodarstwa rolne zdolne do konkurencji na rynkach globalnych,
 - przetwórstwo śmieci, które w krajach wysoko rozwiniętych jest ważnym źródłem surowców (w krajach tych tylko ok. 10 proc. śmieci ładuje na wysypiskach),
 - przemysł chemiczny,
 - produkcja mebli o wysokim potencjale wdrożeniowym i bogatym zapleczu surowcowym,
 - produkcja sprzętu AGD,
 - przemysł zbrojeniowy, który posiada potencjał np. do budowy polskiej oryginalnej tarczy antyrakietowej,
 - przemysł pojazdów szynowych w sytuacji gdy Polska jest wręcz stworzona do komunikacji kolejowej (rozmiary kraju, istniejące sieci kolejowe, przedsiębiorstwa i zaplecze naukowe).

Kazimierz A. Siciński

KORESPONDENCJA Z MINISTERSTWEM NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Poniżej zamieszczamy pismo KSN do MNiSW w sprawie udostępnienia informacji publicznej oraz odpowiedź na to pismo MNiSW.

Red.

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

SOLIDARNOŚĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

L.p. 62/W/13

Warszawa, dnia 9 września 2013 r.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Profesor Barbara Kudrycka

Szanowna Pani profesor,

Przypuszczam, że nieuniknione było włączenie się Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego do akcji nękania NSZZ „Solidarność”, zainicjowanej przez grupę posłów Platformy Obywatelskiej. Wybacz mi Pani Minister – mam nadzieję – spostrzeżenie, że NSZZ „Solidarność” służy tu jako zbiorowa inkarnacja Emmanuela Goldsteina. Istnieje oczywiście zasadnicza różnica – te antyzwiązkowe działania trwają znacznie dłużej niż dwie minuty.

Bez żadnego związku z powyższym, powodowani jedynie troską o dobro publiczne, składamy następujący:

WNIOSEK O UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

Na podstawie art. 1 ust. 1, art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. F) w związku z art. 4 ust. pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.) prosimy uprzejmie o udostępnienie danych dotyczących wysokości środków publicznych wydatkowanych przez uczelnie nadzorowane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz bezpośrednio z budżetu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w roku 2012 na funkcjonowanie: Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP), Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich (KRZaSP), Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP), Fundacji Rektorów Polskich (ERP) oraz organizacji zrzeszających pracowników (np. Business Centre Club, Pracodawcy RP itp.).

W szczególności prosimy o uwzględnienie w informacji danych o wysokości dotacji, grantów krajowych i europejskich oraz wszelkich innych form dofinansowania tych podmiotów publicznych oraz wydatków poniesionych przez uczelnie (w tym: delegacje, składki i inne), związanych z przynależnością do wymienionych organizacji.

Przedmiotową informację prosimy przekazać drogą listowną na adres wskazany w nagłówku niniejszego pisma.

Z wyrazami szacunku

W imieniu Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Przewodniczący

Prof. Edward Malec

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży – dr Piotr Paweł Bauć.
2. Przewodniczący Komisji Nauki, Edukacji i Sportu – prof. Kazimierz Wiatr.
3. Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich – prof. Wiesław Banyś.
4. Przewodniczący Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich – prof. Waldemar Tłokiński.

MINISTERSTWO
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Biuro Dyrektora Generalnego

BDG.WSO.162.89.2013

Warszawa, 19 września 2013 r.

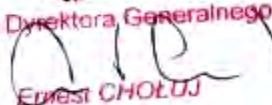
wnioskodawca: Prof. Edward Malec
Krajowa Sekcja Nauki
NSZZ „Solidarność”

Szanowny Panie Profesorze,

w odpowiedzi na Pana wniosek o udostępnienie informacji publicznej, który wpłynął do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 9 września 2013 r., uprzejmie informuję, iż tylko dwie ze wymienionych we wniosku organizacji - Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich - zostały ustanowione w znajdującej się w kompetencji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Do obu ww. organizacji odpowiednie zastosowanie mają wymienione w art. 54 ust. 3 *Prawa o szkolnictwie wyższym* przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – *Prawo o stowarzyszeniach* (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.), w tym art. 33 ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którym majątek stowarzyszenia powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz z ofiarności publicznej.

W ustawie – *Prawo o szkolnictwie wyższym* nie przewidziano dotacji ani innych środków z budżetu państwa dla Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich. Ministerstwo w roku 2012 nie finansowało konferencji, fundacji ani związków pracodawców.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie dysponuje danymi dotyczącymi wysokości środków publicznych wydatkowanych przez uczelnie nadzorowane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na funkcjonowanie ww. Konferencji, a także danymi dotyczącymi kosztów funkcjonowania pozostałych podmiotów wymienionych we wniosku.

Z poważaniem
Biura Dyrektora Generalnego

Ernest CHOLEUJ

Z PRAC KOMISJI KSN

Komisja ds. Interwencji Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
(KI.10/2012/2014)

Opinia o odpowiedzialności dyscyplinarnej pracowników Instytutów Badawczych

Poznań, dn. 13 lipca 2013 r.

I. Ustawa o instytutach badawczych

Odpowiedzialność dyscyplinarną pracowników instytutów badawczych reguluje ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. 2010.96.618) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 października 2010 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego dotyczącego pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w instytutach badawczych (Dz.U.2010.197.1312).

Zgodnie z art. 51 w/w ustawy pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za rażące naruszenie obowiązków lub uchybienie godności pracownika nauki.

Karami dyscyplinarnymi pracownika naukowego i badawczo-technicznego są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z pozbawieniem prawa do pełnienia funkcji kierowniczych w instytucie na okres do 5 lat.

1. Karę upomnienia za przewinienia dyscyplinarne mniejszej wagi nakłada dyrektor po uprzednim wysłuchaniu pracownika naukowego lub badawczo-technicznego (art. 53 w/w ustawy). W sprawach większej wagi (art. 54 w/w ustawy) orzeka:

- 1) w pierwszej instancji – komisja dyscyplinarna w instytucie, w składzie trzech członków;
- 2) w drugiej instancji – komisja dyscyplinarna do spraw pracowników naukowych i badawczo-technicznych instytutów przy ministrze właściwym do spraw nauki, w składzie trzech członków.

2. W składzie orzekającym komisji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, co najmniej jeden z członków powinien posiadać tytuł zawodowy magistra prawa.

3. Przewodniczącym składu orzekającego powinien być pracownik naukowy zatrudniony na stanowisku nie niższym niż obwiniony.

Zgodnie z art. 55 w/w ustawy komisja dyscyplinarna orzekająca w pierwszej instancji pochodzi z wyboru, a tryb wyboru określa statut instytutu. Natomiast komisję orzekającą w drugiej instancji powołuje minister właściwy do spraw nauki.

Komisje dyscyplinarne, o których mowa, są niezależne w zakresie orzekania. Rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego skazującego wyroku sądu oraz opinii komisji do spraw etyki w nauce. W sprawach naruszeń dyscyplinarnych, które stanowią naruszenie zasad etyki w nauce, w szczególności w sprawach określonych w art. 56 ust. 3 pkt 1–4 w/w ustawy, komisja dyscyplinarna może zwrócić się o wydanie opinii do komisji do spraw etyki w nauce, o której mowa w [art. 39 ust. 1](#) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk. Opinia komisji do spraw etyki w nauce wiąże komisję dyscyplinarną drugiej instancji w ustaleniu treści naruszenia.

Zgodnie z art. 56 w/w ustawy postępowanie dyscyplinarne komisja dyscyplinarna wszczyna na wniosek rzecznika dyscyplinarnego. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia, odpowiednio przez dyrektora lub ministra nadzorującego, wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary oraz po upływie 5 lat od dnia popełnienia tego czynu. Jeżeli czyn stanowi przestępstwo, okres ten nie może być krótszy od okresu przedawnienia ścigania tego przestępstwa. Należy dodać, że rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające **z urzędu**, w przypadku gdy pracownikowi naukowemu lub badawczo-technicznemu zarzuca się popełnienie czynu polegającego na:

- 1) przywłaszczeniu sobie autorstwa albo wprowadzeniu w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu;
- 2) rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego utworu w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania;
- 3) naruszeniu cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych w inny sposób;
- 4) fałszowaniu badań lub wyników badań naukowych i prac rozwojowych lub dokonaniu innego oszustwa naukowego;
- 5) przyjmowaniu, w związku z pełnieniem funkcji lub zajmowaniem stanowiska w instytucie, korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy;

- 6) powoływaniu się na wpływy w instytucie, instytucji państwowej lub samorządowej albo wywoływaniu przekonania innej osoby lub utwierdzaniu jej w przekonaniu o istnieniu takich wpływów i podjęciu się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę;
- 7) udzieleniu albo obiecywaniu udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucie, polegające na wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję lub zajmującej stanowisko w instytucie, w związku z pełnieniem tej funkcji lub zajmowaniem stanowiska.

Nie stosuje się przedawnienia w odniesieniu do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika naukowego lub badawczo-technicznego, któremu zarzuca się popełnienie czynu, o którym mowa pkt 1–5.

Kary dyscyplinarne ulegają zatarciu, a odpis orzeczenia o ukaraniu, dołączony do akt osobowych pracownika naukowego lub badawczo-technicznego, podlega usunięciu po upływie 3 do 5 lat od dnia doręczenia mu prawomocnego orzeczenia o ukaraniu, jeżeli w tym okresie nie został on ukarany dyscyplinarnie lub prawomocnie skazany za przestępstwo umyślne.

Zgodnie z art. 57 w/w ustawy rzecznika dyscyplinarnego w instytucie powołuje rada naukowa instytutu, a rzecznika dyscyplinarnego przy komisji dyscyplinarnej orzekającej w drugiej instancji minister właściwy do spraw nauki, spośród pracowników naukowych posiadających co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego. W przypadku powzięcia przez organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego odpowiedzialność dyscyplinarną, organ niezwłocznie poleca rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania wyjaśniającego. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami organu, który go powołał. Kadencja rzecznika dyscyplinarnego trwa 4 lata.

Według art. 58 w/w ustawy obwiniony ma prawo do korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy. W przypadku gdy obwiniony uchyla się od uczestnictwa w postępowaniu, postępowanie może toczyć się pod jego nieobecność. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej w instytucie strony mogą się odwołać do komisji drugiej instancji przy ministrze, o której była już mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Od prawomocnego orzeczenia tejże komisji dyscyplinarnej stronom służy odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Do odwołania stosuje się przepisy [Kodeksu postępowania cywilnego](#) dotyczące apelacji. Od orzeczenia Sądu Apelacyjnego nie służy skarga kasacyjna.

Postępowanie dyscyplinarne zakończone prawomocnym orzeczeniem można wznowić, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się rażącego naruszenia prawa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody nieznanne w chwili jego wydania, wskazujące na to, że obwiniony jest niewinny, skazano go za popełnienie innego czynu lub komisja bezpodstawnie umorzyła postępowanie;
- 3) w trakcie postępowania naruszono przepisy, przez co uniemożliwiono lub w poważnym stopniu utrudniono obwinionemu korzystanie z prawa do obrony, albo skład komisji nie odpowiadał warunkom określonym w ustawie albo zasiadała w niej osoba podlegająca wyłączeniu.

Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą składać, w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o przyczynie uzasadniającej wznowienie: obwiniony, obrońca, rzecznik dyscyplinarny, a po śmierci obwinionego lub gdy zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jego poczytalności – także jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

Zgodnie z art. 59 w/w ustawy dyrektor może zawiesić w pełnieniu obowiązków pracownika naukowego lub badawczo-technicznego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne, a także w toku postępowania wyjaśniającego, jeżeli ze względu na wagę i wiarygodność przedstawionych zarzutów celowe jest odsunięcie go od wykonywania obowiązków. Zawieszenie w pełnieniu obowiązków nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy, chyba że przeciwko pracownikowi naukowemu lub badawczo-technicznemu toczy się postępowanie karne.

Według art. 62 ustawy do postępowania dyscyplinarnego wobec pracowników naukowych i badawczo-technicznych w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy [Kodeksu postępowania karnego](#), z wyłączeniem art. 82 tego kodeksu.

II. Kodeks pracy

Zgodnie z art. 65 ustawy o instytutach badawczych w sprawach dotyczących stosunku pracy pracowników instytutu, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy kodeksu pracy.

Jak widać z powyższych rozważań postępowanie dyscyplinarne nie przewiduje zwolnienia pracownika i nie wydaje się być warunkiem koniecznym w sytuacji, gdy pracodawca chce zwolnić pracownika bez wypowiedzenia w trybie art. 52. Jest to sytuacja nie przewidziana w ustawie o instytutach badawczych i zgodnie z w/w art. 65 przekazana do regulacji kodeksowej, zgodnie z którą pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie:

- 1) ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych,

- 2) popełnienia przez pracownika w czasie trwania umowy o pracę przestępstwa, które uniemożliwia dalsze zatrudnianie go na zajmowanym stanowisku, jeżeli przestępstwo jest oczywiste lub zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem,
- 3) zawinionej przez pracownika utraty uprawnień koniecznych do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku.

Jednakże rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika nie może nastąpić po upływie 1 miesiąca od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy. Nadto pracodawca podejmuje decyzję w sprawie rozwiązania umowy po zasięgnięciu opinii reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej, którą zawiadamia o przyczynie uzasadniającej rozwiązanie umowy. W razie zastrzeżeń co do zasadności rozwiązania umowy zakładowa organizacja związkowa wyraża swoją opinię niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni.

Za Komentarzem do art. 52 Kodeksu pracy (ciężkie naruszenie przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych) autorstwa Kazimierza Jaśkowskiego (System Informacji Prawnej LEX 2013) dodajmy, że „Orzecznictwo Sądu Najwyższego przyjmuje – przykładem jest wyrok z dnia 21 lipca 1999 r., [I PKN 169/99](#), OSNAPiUS 2000, nr 20, poz. 746 – że do spełnienia tego warunku niezbędny jest **znaczny stopień winy pracownika** (wina umyślna lub rażące niedbalstwo). O istnieniu tej winy wnioskuje się na podstawie całokształtu okoliczności związanych z zachowaniem pracownika. Jak trafnie przyjął SN w wyroku z dnia 19 sierpnia 1999 r., [I PKN 188/99](#), OSNAPiUS 2000, nr 22, poz. 818, w razie rozwiązania umowy z tej przyczyny ocena rodzaju i stopnia winy pracownika powinna być dokonana w stosunku do naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, jak i z uwzględnieniem zagrożenia lub naruszenia interesów pracodawcy. Analogiczny pogląd wyraził SN w wyroku z dnia 23 września 1997 r., [I PKN 274/97](#), OSNAPiUS 1998, nr 13, poz. 396, oraz w wyroku z dnia 19 marca 1998 r., [I PKN 570/97](#), OSNAPiUS 1999, nr 5, poz. 163.

Co do znaczenia stopnia zagrożenia interesów pracodawcy działaniem pracownika istnieje także odmienny pogląd, według którego nie ma to wpływu na ocenę rodzaju i stopnia winy jako przesłanki rozwiązania stosunku pracy na podstawie [art. 52 § 1 pkt 1](#) (wyrok SN z dnia 4 sierpnia 1999 r., [I PKN 187/99](#), OSNAPiUS 2000, nr 22, poz. 813). Pogląd ten wydaje się niewłaściwy, gdyż o istnieniu winy i jej stopniu wnioskuje się z uwzględnieniem wszelkich okoliczności sprawy. Na przykład, nieuzasadniona odmowa wykonania polecenia przełożonego z reguły uzasadnia rozwiązanie umowy o pracę z winy pracownika, ale jeżeli pracownik wykaże, iż miał podstawy do przypuszczeń, że polecenie jest sprzeczne z prawem lub umową o pracę, nie będzie można postawić mu zarzutu znacznego stopnia winy. Może to wówczas stanowić podstawę do ewentualnego wypowiedzenia umowy o pracę. Trafnie zatem tego poglądu nie podzielił SN w wyroku z dnia 24 lutego 2012 r., [II PK 143/11](#), niepubl., stwierdzając, że uzasadnioną przyczyną rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę w trybie [art. 52 § 1 pkt 1](#) nie musi być jedynie uchybienie podstawowym obowiązkom pracowniczym, wywołujące istotną szkodę majątkową w mieniu pracodawcy. Taką przyczyną może być także zawinione i bezprawne zachowanie pracownika, powodujące samo zagrożenie interesów pracodawcy.

Oczywiste jest, że rozwiązanie umowy o pracę na podstawie [art. 52 § 1 pkt 1](#) w razie braku winy pracownika stanowi naruszenie tego przepisu. Trafnie zatem przyjął SN w wyroku z dnia 10 października 2000 r., [I PKN 76/00](#), OSNAPiUS 2002, nr 10, poz. 237, że stawienie się do pracy w stanie nietrzeźwości pracownika dotkniętego przewlekłą psychozą alkoholową nie stanowi dostatecznej podstawy do przypisania mu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych ([art. 52 § 1 pkt 1](#)). Tę samą myśl w sposób bardziej ogólny wyrażono w wyroku z dnia 7 lutego 2008 r., [II PK 162/07](#), OSNP 2009, nr 7–8 poz. 98, stwierdzając, że bezprawność zachowania nie uzasadnia rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie [art. 52 § 1 pkt 1](#), jeżeli stosunek psychiczny pracownika do skutków postępowania określony jego świadomością nie wskazuje ani na winę umyślną, ani na rażące niedbalstwo.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego jest bardzo rygorystyczne w odniesieniu do znacznego stopnia winy pracownika jako przesłanki rozwiązania z nim umowy bez wypowiedzenia. Pracodawca powinien zatem rozważyć, czy jest w jego interesie podjęcie wątpliwej decyzji o rozwiązaniu bez wypowiedzenia umowy, co wiąże się z ryzykiem przywrócenia pracownika do pracy przez sąd i zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy lub odszkodowania.

III. Prawo o szkolnictwie wyższym

Ani ustawa o instytutach badawczych ani wydane do niej rozporządzenie wykonawcze nie podają definicji „rażącego naruszenia obowiązków lub uchybienia godności pracownika nauki”, za które przewidziana jest odpowiedzialność dyscyplinarna. Definicji takiej nie podaje też ustawa prawo o szkolnictwie wyższym, chociaż przewiduje podobną odpowiedzialność nauczycieli akademickich. Za Komentarzem do art. 139 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym Pawła Wajdy i Aleksandry Wiktorowskiej (Wolters Kluwer 2013) dodajmy jednak, że „prawodawca [...] nie umieścił definicji odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich. Można jednak przyjąć, że jest to odpowiedzialność ponoszona przez nauczycieli akademickich z tytułu działań i zaniechań, które stanowią postępowanie uchybiające obowiązkom nauczyciela akademickiego lub też godności zawodu nauczycielskiego, realizowana przed specjalnie powołanymi

organami. Strona przedmiotowa odpowiedzialności dyscyplinarnej została ujęta w treści [art. 139](#) ogólnie. Czynnem generującym odpowiedzialność nauczyciela akademickiego jest każde działanie lub zaniechanie, które jest postępowaniem uchybiającym obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczycielskiego. Prawodawca użył bardzo ogólnego pojęcia, nie podejmując nawet próby stypizowania czynów zagrożonych tą postacią odpowiedzialności. Mając na uwadze cel odpowiedzialności dyscyplinarnej, jak też szczególne społeczne znaczenie pracy nauczycieli akademickich, należy taki zabieg uznać za trafny. Hipotetyczne umieszczenie w prawie o szkolnictwie wyższym katalogu czynów zagrożonych odpowiedzialnością dyscyplinarną nauczycieli akademickich prowadziłyby bowiem do wystąpienia sytuacji, gdy pewne zachowania, które nie powinny mieć miejsca w pracy nauczyciela akademickiego i które byłyby powszechnie traktowane jako uchybiające obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczycielskiego, nie byłyby przeanalizowane. Prawodawca byłby zobligowany do stałego aktualizowania tego katalogu w miarę pojawiania się w praktyce nowych naruszeń, które nie mieściłyby się w aktualnej treści katalogu. Wykorzystanie przez prawodawcę ogólnego sformułowania „postępowanie uchybiające obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczycielskiego” pozwala pociągnąć do odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczyciela akademickiego za każde zachowanie, którego popełnienie jest w opozycji do obowiązków nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczycielskiego, jeśli tylko zostanie zakwalifikowane – przez właściwy w sprawach dyscyplinarnych organ – jako „postępowanie uchybiające obowiązkom nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczycielskiego”.

Nie istnieje zamknięty katalog czynów stanowiących przewinienia dyscyplinarne nauczycieli akademickich. Nauczyciele ci ponoszą odpowiedzialność za wszystkie czyny „godzące w dobro, społeczny status i godność wykonywanego zawodu albo uchybiające obowiązkom nauczyciela akademickiego”.

Wydaje się, że więc, że podobnie należałoby rozumieć odpowiedzialność dyscyplinarną pracowników instytutów badawczych, którzy też stanowią swoistą elitę społeczną, do której ma zastosowanie zasada, iż „szlachectwo zobowiązuje”.

Krystyna Andrzejewska
Beata Zięba

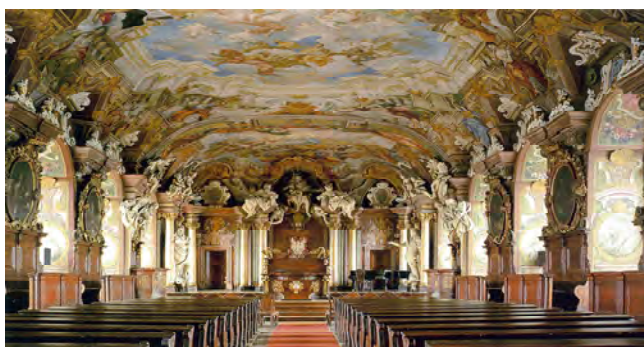
Ogólnopolskie Uniwersyteckie Forum Związkowe NSZZ „Solidarność”

Program IX Ogólnopolskiego Uniwersyteckiego Forum Związkowego NSZZ „S”

Piątek – 13 września 2013 r.

Aula Leopoldyńska w gmachu UW przy pl. Uniwersyteckim 1

- 09.00 – Rejestracja uczestników (pobranie materiałów),
- 10.00 – Otwarcie Forum - Andrzej Dąbrowski, wystąpienia zaproszonych gości,
- 10.45 – „A źródło wciąż bije” – referat programowy – Andrzej Jabłoński,
- 11.00 – 11.30 – przerwa kawowa,
- 11.30 – 12.00 – „Jeden drugiego brzemiona noście” – Kazimierz Kimso,
- 12.00 – 12.30 – „Filozofia Solidarności i jej przedstawiciele” – Józef Piniór,
- 12.30 – 13.00 – „Solidarność – doświadczenie i pamięć” – Włodzimierz Suleja,
- 13.00 – 13.30 – „Solidarność – szkoła kompromisów” – Tadeusz Marczak,
- 13.30 – 14.00 – „Przyszłość i znaczenie Solidarności we współczesnym świecie” – Tomasz Wójcik,
- 14.00 – 14.30 – „O pożytkach i szkodliwości Solidarności dla życia – co straciłem, co zyskałem, a co diabli wzięli” – Adam Cebula,
- 15.00 – 16.00 – obiad,
- 16.00 – 18.00 – koncert ballad solidarnościowych wraz z komentarzem historycznym pt. „Pamiętamy – piosenki buntu i rozpacz”,
- 19.00 – uroczysta kolacja w gmachu Zarządu Regionu „S”, pl. Solidarności 1/3/5 (I piętro).

Sobota – 14 września

Sala wykładowa im. prof. Jana Rzewuskiego w gmachu UWr przy pl. Makska Borna 9

10.00 – 14.00 – Panel dyskusyjny – tematy:

- ocena skutków zmian w polityce kadrowej uczelni będących wynikiem wejścia w życie od października 2013 roku art. 120 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym; zapisy w statutach dotyczące tej kwestii, oraz art.125 wymienionej ustawy;
- porozumienia płacowe dotyczące tegorocznych regulacji płac i roli związków zawodowych w procesie negocjacji nad podziałem przyznanych przez ministerstwo środków;
- negatywne skutki dla zakładowych funduszy świadczeń socjalnych wynikające z §14 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych;
- aktualne problemy związane z działalnością związkową na uczelniach. Rola Społecznej Inspekcji Pracy.

12.00 – 12.30 – przerwa kawowa,

14.00 – 15.00 – wykład dr Piotra Oszczanowskiego na temat historii i zabytków Wrocławia,

15.00 – 16.00 – obiad,

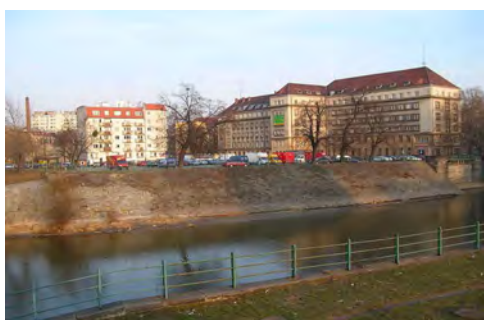
18.00 – spotkanie w Ogrodzie Botanicznym;

- wspólne śpiewanie przy grillu i wieczorny spacer na Pergolę.

Niedziela – 15 września

9.30 – Msza św. w Kościele Uniwersyteckim przy pl. Uniwersyteckim 1,

- po mszy podsumowanie i zakończenie IX Forum w Salonie Śląskim przy pl. Uniwersyteckim 15a.

Uniwersytet Wrocławski, Wydział Fizyki i Astronomii – sala im. prof. Jana Rzewuskiego

Kościół Uniwersytecki

Salon Śląski

**Koleżanka Urszula Mikołajczak,
Uczestnicy IX Ogólnopolskiego Uniwersyteckiego
Forum Związkowego NSZZ „Solidarność”**

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

Powstanie „Solidarności” w 1980 roku było dla nas wszystkich, którzy weszli w dorosłość wtedy lub wcześniej, swoistym katharsis – nic, co było później, nie było już takie samo, jak wcześniej. Naturalna jest zatem skłonność do powrotu do tamtych dni, może nawet do odrobiny poczucia kombatanctwa.

Powinniśmy jednak z pokorą przyznać, że młodsze pokolenia mają prawo do własnych wspólnotowych przeżyć, i mogą odnosić się do naszych doświadczeń z dystansem właściwym ludziom niedoświadczonym. NSZZ „Solidarność” ma misję do spełnienia właśnie wobec nich. Pozwólcie, że naszkicuję obowiązki Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” wobec całej społeczności naukowej i akademickiej, ale zwłaszcza wobec jej młodszej części.

Po pierwsze: powinniśmy zaszczerpić pragnienie wolności i poczucie własnej wartości. Największym zagrożeniem jest – pewnie to, co napiszę będzie zaskoczeniem dla słuchaczy – artykuł 125 obecnej ustawy o szkolnictwie wyższym. Pozwala on zwolnić każdego mianowanego nauczyciela akademickiego na podstawie dowolnie sformułowanych kryteriów. Nie mówimy o teoretycznej możliwości – na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi zwolniono niedawno ponad dwudziestu adiunktów, kilku doktorów habilitowanych i bodaj czterech profesorów tytularnych. Senat uczelni ma prawo zmieniać specyficzne kryteria stosowania tego przepisu. Nie ma teraz stabilnych posad na uczelniach wyższych. Minister Barbara Kudrycka zażartowała kiedyś „Nauczyciele akademicy to nie chłopi pańszczyźniani – mogą się zwolnić”. Zadaniem KSN NSZZ „Solidarność” jest powrót do wersji artykułu 125 sprzed roku 2011.

Po drugie: powinniśmy nauczyć naszych młodszych kolegów wykorzystywania narzędzi prawnych i instytucjonalnych. Prawo do zawierania Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy (PUZP) daje związkom zawodowym możliwość wywierania nacisków prawnych. Rozsądny rząd próbuje je rozładować wtedy, gdy jest silny – umożliwiając spełnianie żądań pracowniczych. Niedojrzały intelektualnie rząd musi ustąpić w chwilach kryzysu. W każdym przypadku PUZP daje związkom zawodowym możliwości działania. Jak wiemy, przygotowywana nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym zabiera nam prawo do PUZP. Nie możemy do tego dopuścić.

Po trzecie: powinniśmy wszczepić młodszej generacji umiejętność solidarnego działania. Przyznajmy z pokorą, że sami mamy z tym kłopoty – zaledwie przed tygodniem przedstawiciel środowiska wrocławskiego Kolega Leszek Koszałka oświadczył, że nie będzie ono brać udziału w protestach KSN przeciw kolejnej nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym. Pewnie mamy sobie radę, my z Krakowa, Katowic, Lublina, Warszawy i wielu innych miast. Ale o ileż byłoby łatwiej, gdyby wszystkie środowiska akademickie podporządkowały się uchwałom Rady KSN.

Drogi koleżanki i Koledzy, Życzę Wam owocnych obrad.
Z poważaniem

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Edward Malec

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

L.p. 67/W/13

Kraków, dn.04.10.2013 r.

**Prezydent Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa
Profesor Jacek Majchrowski**

Szanowny Panie Prezydencie,

krakowscy działacze Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” zwrócili się w piątek 27 września do krakowskiego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego z prośbą o zamieszczenie płatnego komunikatu w telewizji operującej w wybranych autobusach. Spotkali się oni z odmową – ostatecznie wyrażoną w dniu 2 października – uzasadnioną przez przedstawicieli MPK „politycznym” jakoby charakterem ogłoszenia.

Tymczasem zasadniczym jego wątkiem jest protest przeciw planowanemu *bezprawnemu* pozbawieniu pracowników prawa do zawierania Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy w kolejnej nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym. Istnieją dokumenty rządowe – Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – wskazujące na niezgodność z konstytucją i układami międzynarodowymi tych propozycji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zwracamy się też w nim do małopolskich posłanek zasiadających w sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży – pań Urszuli Augustyn i Katarzyny Matusik–Lipiec – z pytaniem o ich stosunek do tej sprawy. Przypominamy przy tej okazji o ciągle malejących nakładach na naukę i szkolnictwo wyższe. Forma komunikatu jest – naszym zdaniem – odpowiednio uprzejma, zaś obecne w nim akcenty humorystyczne mają charakter zdecydowanie dobroduszny.

Panie Prezydencie, ogłoszenie KSN NSZZ „Solidarność” nie tylko uwypukla kwestie wyłożone wyżej. Podkreśla ono służebną funkcję posłowania do Sejmu RP i jest przykładem zgodnego z prawem społecznego lobbingu oraz ekspresji społecznego niezadowolenia.

Zwracam się w imieniu dwudziestu tysięcy członków KSN NSZZ „Solidarność” o wyjaśnienie powodów odmowy umieszczenia naszego komunikatu przez władze MPK. Wzywam także Pana Prezydenta o spowodowanie, aby kierownictwo MPK zmieniło swoją dotychczasową decyzję i przyjęło ogłoszenie.

Z szacunkiem

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. Edward Malec

Załącznik: ogłoszenie wysłane do MPK.

Do wiadomości:

Rada Miasta Krakowa;

Zarząd Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność”;

Rzecznik Praw Obywatelskich dr hab. Irena Lipowicz;

Sejmowa Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży;

Media.

Pl. Politechniki 1, 00-661 WARSZAWA Gmach Główny, pokój 159 tel. 22-234-7872 tel./fax. 22-234-53-43

e-mail: nszz@ca.pw.edu.pl, www.solidarnosc.pw.edu.pl

**Stanowisko Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”
w Politechnice Warszawskiej
z dnia 24 września 2013 r.**

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” w Politechnice Warszawskiej postrzega inicjatywę prof. dr hab. inż. Michała Kleibera, Prezesa Polskiej Akademii Nauk, zorganizowania konferencji naukowej na temat przebiegu katastrofy smoleńskiej, jako istotną szansę dochodzenia prawdy i przeciwstawienia faktów rozpowszechnianym niezasadnionym opiniom. Podjęcie badań i wyjaśnienie przyczyn tragedii, w której 10 kwietnia 2010 roku zginęła para prezydencka wraz z 94 osobami, stanowi wypełnienie obowiązków środowiska naukowego wobec Rzeczypospolitej Polskiej.

Kwalifikacja referatów według standardów naukowych zapewni właściwy poziom konferencji bez eliminowania ich autorów ze względów nienaukowych, w tym bez wykluczania badań poświęconych zagadnieniom cząstkowym, przeprowadzonych przez naukowców niezajmujących się katastrofami lotniczymi całościowo.

Oczekujemy, że ta konferencja zostanie zorganizowana i pozwoli znaleźć płaszczyznę porozumienia osób o różnych poglądach oraz przenieść dyskusję ze sfery politycznej na grunt nauk ścisłych i technicznych.

Za Komisję Zakładową

Przewodniczący
/-/Stanisław Jezierski/

PRZEDRUKI

PLATFORMA WYPOWIADA WOJNĘ ZWIĄZKOM ZAWODOWYM

„Tygodnik Solidarność”

Nr 36 (1296) z dn. 6 września 2013 r.

Prof. Jerzy Wratny, kierownik Zakładu Prawa Pracy i Zabezpieczeń Społecznych w Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych

Wystąpienie z takim projektem na kilkanaście dni przed zapowiedzianymi dużymi manifestacjami można traktować jako odwet rządzących. To niedobry sygnał polityczny, zwłaszcza że Sejm ma zająć się tą ustawą jeszcze przed wrześniowymi demonstracjami. Wszelkie zmiany w prawie związkowym powinny mieć za podstawę minimalny choćby konsensus społeczny. Zupełnie nie rozumiem zawartego w uzasadnieniu do projektu sformułowania o „nadmiernych przywilejach związków zawodowych, których nie mają inne organizacje społeczne”.

Związki zawodowe mają unikalne zadania i nie można ich porównywać z innymi grupami społecznymi. Uprawnienia związków muszą im gwarantować możliwość skutecznego działania. Takim uprawnieniem jest zwolnienie, stosunkowo zresztą niewielkiej liczby działaczy związkowych, z obowiązku świadczenia pracy i oddelegowanie do działalności związkowej. W Polsce związki zawodowe nie są liczne, w znakomitej większości firm prywatnych, małych i średnich, w ogóle nie ma związków zawodowych. Należy więc raczej czynić wszystko, by więcej pracowników w Polsce należało do organizacji związkowych, a nie jeszcze dobijać związki. Projekt posła Jarosa to próba narzucenia rozwiązań, które nie mają nic wspólnego z modelem dialogu społecznego przyjętego w cywilizowanych krajach UE. Uruchamia się maszynkę do głosowania, póki co koalicja ma większość, może jeszcze uzyskać wsparcie liberalnego Ruchu Palikota. Istnieje poważne niebezpieczeństwo, że projekt zostanie w Sejmie przegłosowany.

UWAGA!

KOMISJE ZAKŁADOWE NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” zwraca się do wszystkich Komisji Zakładowych będących członkami KSN o pilne uregulowanie bieżących i zaległych składek członkowskich do 31.12.2013 r.

Składki należy wpłacać na konto:

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”
00-631 Warszawa, ul. Waryńskiego 12
PKO BP VI/WARSZAWA

Nr rachunku: 92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

Przypominamy i prosimy o zwrócenie uwagi na konieczność umieszczania na drukach przelewów pełnej nazwy Komisji Zakładowej oraz okresu za jaki odprowadzona została składka.

Barbara Jakubowska
Skarbnik KSN NSZZ „S”

OGÓLNOPOLSKIE DNI PROTESTU ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH 11–14 września 2013 r. (dokumentacja fotograficzna)

11 września. Związkowcy gromadzą się pod Sejmem. Kolejno zgłaszane są meldunki o przebiegu pikiet pod poszczególnymi ministerstwami. Fot. J.S.

11 września. Powstaje miasteczko namiotowe. Fot. J.S.

12 września. Maszeruje pikieta „Solidarności” oświaty spod Ministerstwa Edukacji Narodowej. Fot. J.S.

12 września. To są postulaty „złożone” Ministerstwu Edukacji Narodowej Fot. J.S.

14 września. Plac Trzech Krzyży. Pod Ministerstwem Gospodarki jest miejsce zbiórki Krajowej Sekcji Nauki. Wiele koleżanek i kolegów z „Solidarności” nauki i szkolnictwa wyższego jest razem ze swoimi regionami.

Fot. J.S.

14 września. Plac Trzech Krzyży. Pomnik Witosa. Tu zbiera się „Solidarność” Politechniki Warszawskiej.

Fot. „S” P.W.

14 września. Plac Trzech Krzyży. Demonstranci z KSN przed Ministerstwem Gospodarki. Fot. J.S.

14 września. Widok Placu Trzech Krzyży w kierunku Alej Ujazdowskich. Fot. J.S.

14 września. Plac Trzech Krzyży. Zaczyna się marsz „Solidarność”. Fot. J.S.

14 września. Demonstranci maszerują. Przejeżdża pomnik premiera Tuska. W tle po lewej stronie, jasny budynek, to w latach PRL siedziba KC PZPR. Fot. J.S.

14 września. Nowy Świat. Maszeruje nauka i szkolnictwo wyższe (1). Fot. J.S.

14 września. Nowy Świat. Maszeruje nauka i szkolnictwo wyższe (2). Fot. J.S.

14 września. Krakowskie Przedmieście. Fot. J.S.

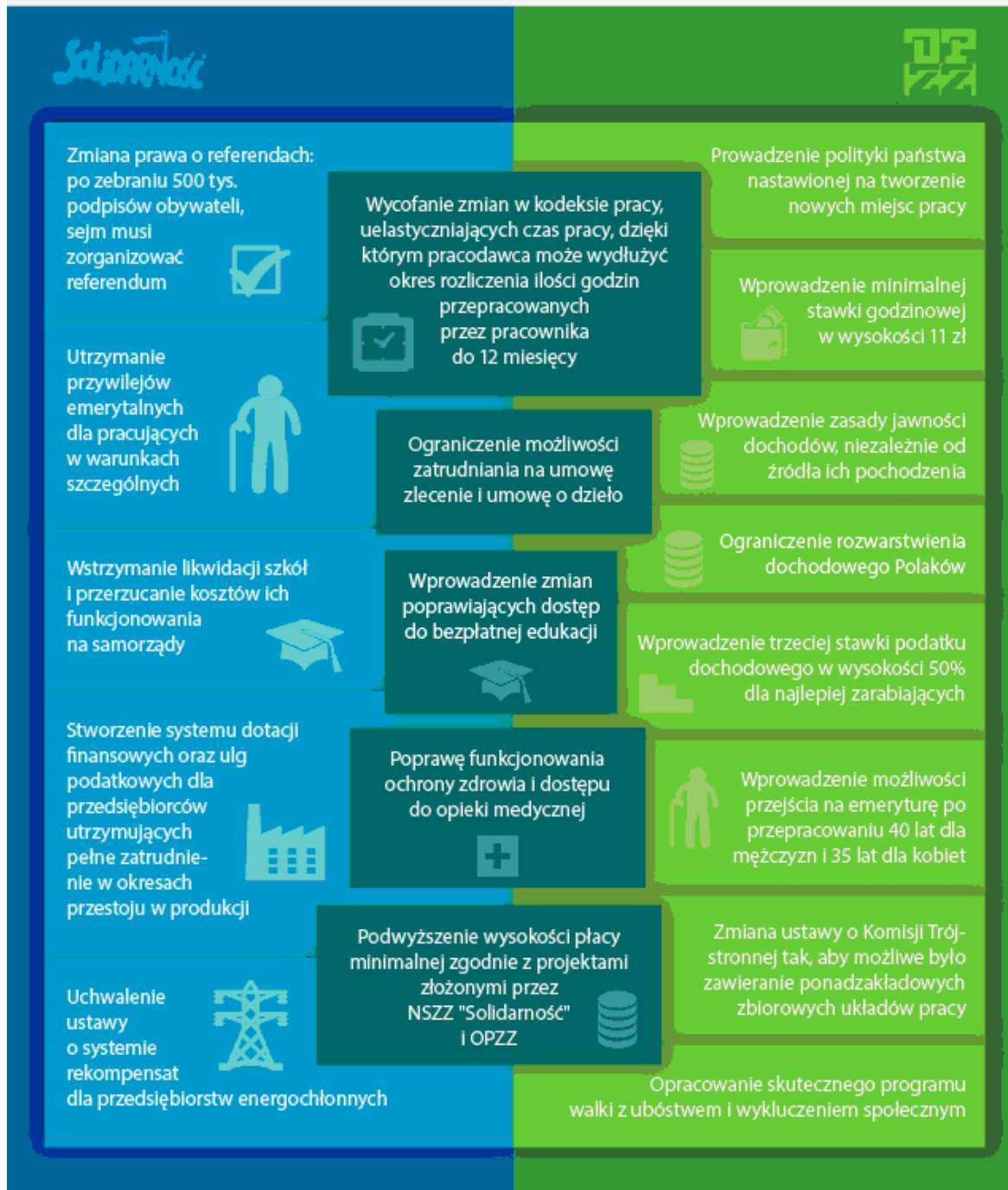
14 września. Plac Zamkowy. Tu kończy się wielki marsz. Fot. J.S.

Postulaty związkowców protestujących w Warszawie w dniach 11–14.09.2013 r.

NSZZ „Solidarność”

wspólne

OPZZ

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Anna Gołębiewska, Wojciech Pillich, Janusz Sobieszkański, Krzysztof Weiss.

Redaktor naczelny: Janusz Sobieszkański,

opracowanie językowe: Jerzy Jackl, opracowanie techniczne: Elżbieta Smorczevska.

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: KSN@interia.pl ; krajowasekcjanauki@gmail.com ; <http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN On line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>